

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 26.2.2025.
COM(2025) 81 final

2025/0045 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni direktiva 2006/43/EZ, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 i (EU) 2024/1760 u pogledu određenih zahtjeva za korporativno izvješćivanje o održivosti i dužnu pažnju za održivo poslovanje

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2025) 80 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Opći kontekst i ciljevi

U izvješću „Budućnost europske konkurentnosti” Mario Draghi naglasio je potrebu da Europa stvori regulatorno okruženje koje pospješuje konkurentnost i otpornost te je skrenuo pozornost na opterećenje i troškove usklađivanja koji proizlaze iz Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti (CSRD) i Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje (CSDDD)¹. U Izjavi iz Budimpešte o novom dogovoru o europskoj konkurentnosti čelnici država i vlada EU-a pozvali su na pokretanje „revolucije za pojednostavnjenje kojom bi se osigurao jasan, jednostavan i pametan regulatorni okvir za poduzeća i drastično smanjili administrativno i regulatorno opterećenje te obveze izvješćivanja, posebno za MSP-ove”². Pozvali su Komisiju da iznese konkretne prijedloge kako bi se zahtjevi za izvješćivanje smanjili za najmanje 25 % u prvoj polovini 2025.

U svojoj komunikaciji „Kompas konkurentnosti za EU” Komisija je potvrdila da će predložiti prvi „paket za skupno pojednostavnjenje” kojim će se uvelike pojednostavniti propisi u području izvješćivanja o održivom financiranju, dužne pažnje za održivo poslovanje i taksonomije³. U svojoj komunikaciji naslovljenoj „Jednostavnija i brža Europa: Komunikacija o provedbi i pojednostavnjenju” Komisija je utvrdila program provedbe i pojednostavnjenja kojim će se ostvariti brza i vidljiva poboljšanja za građane i poduzeća, za što nije dovoljan postupni pristup, već su potrebne odvažne mjere kako bi se racionalizirala i pojednostavnila pravila EU-a te nacionalna i regionalna pravila⁴.

Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti stupila je na snagu 5. siječnja 2023.⁵. Njome su izmijenjene Računovodstvena direktiva, Direktiva o transparentnosti, Direktiva o reviziji i Uredba o reviziji kako bi se postrožili i modernizirali zahtjevi za korporativno izvješćivanje o održivosti⁶. Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti važan je element europskog zelenog plana i akcijskog plana za održivo financiranje⁷. Cilj joj je osigurati da ulagatelji imaju informacije potrebne za razumijevanje i upravljanje rizicima kojima su poduzeća u koja se ulaže izložena zbog klimatskih promjena i drugih problema povezanih s održivošću. Njome se osigurava i da ulagatelji i drugi dionici imaju potrebne informacije o učincima poduzeća na ljude i okoliš. Time se doprinosi financijskoj stabilnosti i

¹ Budućnost europske konkurentnosti, rujan 2024.

² Izjava iz Budimpešte o novom dogovoru o europskoj konkurentnosti, 8. studenog 2024.

³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, COM(2025) 30 final: Kompas konkurentnosti za EU.

⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, COM(2025) 47 final: Jednostavnija i brža Europa: Komunikacija o provedbi i pojednostavnjenju.

⁵ Direktiva (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. (Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti).

⁶ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. (Računovodstvena direktiva). Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. (Direktiva o transparentnosti). Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. (Direktiva o reviziji). Uredba (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. (Uredba o reviziji).

⁷ Komunikacija Komisije „Europski zeleni plan”, COM(2019) 640 final. Komunikacija Komisije „Akcijski plan: Financiranje održivog rasta”, COM(2018) 97 final.

okolišnom integritetu, što je nužno za dotok financijskih sredstava u poduzeća koja nastoje ostvariti ciljeve održivosti. Povećava se i odgovornost i transparentnost prema svim dionicima u vezi s održivošću poduzeća.

Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje stupila je na snagu 25. srpnja 2024.⁸. Cilj joj je osigurati da poduzeća koja posluju na jedinstvenom tržištu EU-a doprinesu postizanju šire ambicije Europske unije u njezinu prelasku na održivo i klimatski neutralno gospodarstvo uspostavljanjem odgovarajućih sustava upravljanja i rukovođenja te poduzimanjem odgovarajućih mjera za utvrđivanje i otklanjanje negativnih učinaka na ljudska prava i okoliš u vlastitom poslovanju i u poslovanju svojih poduzeća kćeri i globalnih lanaca vrijednosti. Osim toga, njome se nastoji postići da poduzeća donesu i provedu tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena.

Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti i Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje sad se provode u novim i otežanim okolnostima. Zbog ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine povećale su se cijene energije za poduzeća iz EU-a. Rastu trgovinske napetosti jer se geopolitičko okruženje stalno mijenja. Činjenica da su neke druge velike jurisdikcije zauzele drukčiji pristup reguliranju korporativnog izvješćivanja o održivosti i dužne pažnje za održivo poslovanje otvara pitanja o učincima navedenih akata na konkurentski položaj poduzeća iz EU-a. Sposobnost Unije da očuva i zaštiti svoje vrijednosti ovisi i o sposobnosti njezina gospodarstva da se prilagodi i natječe u nestabilnom i ponekad neprijateljskom geopolitičkom kontekstu.

Ovaj Prijedlog stoga sadržava odredbe za pojednostavnjenje i racionalizaciju regulatornog okvira kako bi se smanjilo opterećenje za poduzeća koje proizlazi iz Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti i Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, ne dovodeći pritom u pitanje ciljeve politike ta dva zakonodavna akta, te kako bi se osiguralo troškovno učinkovitije ostvarivanje općih ciljeva europskog zelenog plana povezanih sa zelenom i pravednom tranzicijom.

Važna pojednostavnjenja i fleksibilna rješenja sadržana u Prijedlogu mogla bi potaknuti poduzeća da u većoj mjeri dobrovoljno izvješćuju o održivosti i taksonomiji. Poduzeća s izgrađenim kredibilitetom u području održivosti mogla bi to iskoristiti kao komparativnu prednost za privlačenje ulaganja u svoje poslovanje. Za poduzeća u tranziciji dobrovoljno izvješćivanje može biti korisno jer mogu sama odlučiti kako će predstaviti svoje tranzicijske strategije, a da ne budu ograničena pravilima o obveznom objavljivanju, i istodobno privlačiti ulaganja.

Istodobno s ovim Prijedlogom Komisija podnosi zaseban zakonodavni prijedlog kako bi odgodila početak primjene Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i određenih odredaba Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti.

Posebni kontekst i ciljevi ovog Prijedloga u odnosu na Direktivu o korporativnom izvješćivanju o održivosti

Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti trenutačno se primjenjuje na velika poduzeća, MSP-ove čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređena tržišta EU-a, matična poduzeća velikih grupa i izdavatelje koji pripadaju tim kategorijama poduzeća. Primjena

⁸ Direktiva (EU) 2024/1760 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. (Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje).

zahtjeva za izvješćivanje uvedenih Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti uvodi se postupno za različite kategorije poduzeća. U prvoj fazi izvješće prvi put moraju podnijeti veliki subjekti od javnog interesa s više od 500 zaposlenika, i to 2025. za financijsku godinu 2024.⁹ U drugoj fazi izvješće moraju podnijeti ostala velika poduzeća, i to 2026. za financijsku godinu 2025.¹⁰ U trećoj fazi izvješće moraju podnijeti MSP-ovi čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređena tržišta EU-a, i to 2027. za financijsku godinu 2026., ali mogu odlučiti ne podnijeti izvješće za financijske godine 2026. i 2027.¹¹ U četvrtoj fazi izvješće moraju podnijeti određena poduzeća izvan EU-a koja posluju na području EU-a i premašuju određene pragove, i to 2029. za financijsku godinu 2028.¹²

U skladu s Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti poduzeća obuhvaćena njezinim područjem primjene dužna su objavljivati informacije o održivosti na temelju obveznih europskih standarda izvješćivanja o održivosti (ESRS), a Komisija je dužna delegiranim aktima donijeti takve standarde. Komisija je u srpnju 2023. donijela prvi skup ESRS-a koji nisu namijenjeni za određeni sektor, nego se trebaju primjenjivati na sva poduzeća obuhvaćena područjem primjene Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti, neovisno o sektoru gospodarstva u kojem poduzeće posluje.¹³ U skladu s Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti Komisija je dužna donijeti i sektorske standarde izvješćivanja, a prvi skup takvih standarda trebala bi donijeti do lipnja 2026. Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti uvrštenim MSP-ovima daje se mogućnost izvješćivanja u skladu s posebnim, jednostavnijim i proporcionalnim skupom standarda umjesto primjene cijelog skupa ESRS-a.

Na zahtjev Komisije EFRAG je izradio dobrovoljni standard izvješćivanja o održivosti za MSP-ove koji nisu obuhvaćeni zahtjevima za izvješćivanje¹⁴. Cilj je tog dobrovoljnog standarda MSP-ovima omogućiti da na jednostavan i široko priznat način pružaju informacije o održivosti bankama, velikim poduzećima i drugim dionicima koji takve informacije mogu zatražiti.

Odredbe o provjeri i objavljivanju informacija o lancu vrijednosti također su važni aspekti Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti. Poduzeća informacije o održivosti

⁹ I subjekti od javnog interesa koji su matična poduzeća velike grupe s više od 500 zaposlenika, za konsolidirano izvješćivanje o održivosti. „Subjekti od javnog interesa” definirani su u članku 2. točki 1. Računovodstvene direktive kao poduzeća: (a) na koja se primjenjuje zakonodavstvo države članice i čiji su prenosivi vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu EU-a; (b) koja su kreditne institucije; (c) koja su društva za osiguranje; ili (d) koja su države članice imenovala subjektima od javnog interesa. „Velika poduzeća” definirana su u članku 3. stavku 4. Računovodstvene direktive kao poduzeća koja na datum bilance prelaze granične vrijednosti najmanje dva od sljedeća tri kriterija: (a) bilanca ukupno: 25 000 000 EUR; (b) neto prihod: 50 000 000 EUR; (c) prosječan broj zaposlenika tijekom financijske godine: 250.

¹⁰ I druga matična poduzeća velikih grupa, za konsolidirano izvješćivanje o održivosti.

¹¹ Male i jednostavne kreditne institucije te vlastita društva za osiguranje i vlastita društva za reosiguranje također su dio treće faze, ali mogu iskoristiti dodatno dvogodišnje izuzeće samo ako su uvršteni MSP-ovi.

¹² U skladu s člankom 40.a Računovodstvene direktive, kako je izmijenjena Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti, poduzeće koje nema poslovni nastan u EU-u mora objavljivati informacije o održivosti na razini grupe ako a) ostvaruje prihod veći od 150 000 000 EUR u EU-u i b) ima poduzeće kćer u EU-u koje podliježe zahtjevima za izvješćivanje o održivosti uvedenima Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti ili ima podružnicu u EU-u koja je ostvarila prihod veći od 40 000 000 EUR. U tom slučaju pravnu obvezu objavljivanja izvješća ima poduzeće kći ili podružnica u EU-u.

¹³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2772 od 31. srpnja 2023. o dopuni Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu standarda izvješćivanja o održivosti.

¹⁴ EFRAG se prethodno zvao Europska savjetodavna skupina za financijsko izvješćivanje, no sada mu je službeni naziv samo EFRAG. Riječ je o neovisnom privatnom tijelu koje okuplja više dionika, a većinom se financira sredstvima EU-a.

moraju objaviti zajedno s mišljenjem ovlaštenog revizora ili, ako to država članica dopušta, neovisnog pružatelja usluga provjere. Trenutačno su dužna provesti ograničenu provjeru, a u Direktivi o korporativnom izvješćivanju o održivosti predviđa se da bi se u budućnosti pod određenim uvjetima mogla tražiti razumna provjera¹⁵. Osim toga, u skladu s tom direktivom Komisija je dužna delegiranim aktima donijeti standarde za provjeru izvješćivanja o održivosti.

Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti propisano je da poduzeća objavljuju informacije o lancu vrijednosti u mjeri nužnoj za razumijevanje njihovih učinaka, rizika i prilika povezanih s održivošću. Tom se direktivom uvodi takozvano ograničenje za lanac vrijednosti, što znači da ESRS ne smije sadržavati zahtjeve za izvješćivanje prema kojima bi poduzeća bila dužna od MSP-ova u svojem lancu vrijednosti pribaviti informacije koje nadilaze informacije koje treba objaviti u skladu s proporcionalnim standardom za uvrštene MSP-ove.

Cilj je ovog Prijedloga smanjiti opterećenje povezano s izvješćivanjem i ograničiti preljevanje obveza na manja poduzeća. Prvo, Prijedlogom se nastoje pojednostavniti propisi i smanjiti teret na sljedeće načine:

- broj poduzeća koja podliježu obveznim zahtjevima za izvješćivanje o održivosti smanjio bi se za oko 80 %, čime bi se iz područja primjene izuzela velika poduzeća s najviše 1000 zaposlenika (tj. neka poduzeća iz druge faze i neka poduzeća iz prve faze) i uvršteni MSP-ovi (tj. sva poduzeća iz treće faze). Zahtjevi za izvješćivanje primjenjivali bi se samo na velika poduzeća s više od 1000 zaposlenika (tj. poduzeća koja imaju više od 1000 zaposlenika i prihod veći od 50 000 000 EUR ili bilancu veću od 25 000 000 EUR). Tim revidiranim pragom Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti bolje bi se uskladila s Direktivom o dužnoj pažnji za održivo poslovanje¹⁶,
- za poduzeća za koja ne vrijede obveze izvješćivanja o održivosti Komisija predlaže proporcionalni standard za dobrovoljnu primjenu koji bi se temeljio na dobrovoljnom standardu za MSP-ove koji je izradio EFRAG. U skladu s ovim Prijedlogom Komisija bi taj dobrovoljni standard donijela kao delegirani akt. U međuvremenu, kako bi odgovorila na potražnju na tržištu, Komisija namjerava što prije izdati preporuku o dobrovoljnom izvješćivanju o održivosti na temelju dobrovoljnog standarda za MSP-ove koji je izradio EFRAG,
- ograničenje za lanac vrijednosti proširilo bi se i ojačalo. Primjenjivalo bi se izravno na poduzeće koje podnosi izvješće umjesto da služi samo kao ograničenje onoga što može biti propisano ESRS-om. Time bi se zaštitila sva poduzeća s 1000 ili manje

¹⁵ Opseg posla u okviru angažmana ograničene provjere znatno je manji nego u okviru angažmana razumne provjere. Zaključak angažmana ograničene provjere obično se izražava negativno tako da se navodi da pružatelj usluga provjere nije utvrdio ništa zbog čega bi zaključio da je predmet ispitivanja značajno pogrešno prikazan. Zaključak angažmana razumne provjere obično se izražava potvrdno i u njemu se pruža mišljenje o mjerenju predmeta ispitivanja u odnosu na prethodno utvrđene kriterije.

¹⁶ Osim toga i radi dosljednosti, u članku 40.a Računovodstvene direktive prag neto prihoda koji poduzeće koje nema poslovni nastan u EU-u mora ostvariti da bi se na njega primjenjivali zahtjevi za izvješćivanje na razini grupe povećao bi se sa 150 000 000 EUR prihoda ostvarenog u Uniji na 450 000 000 EUR. Nadalje, radi dosljednosti, prag za podružnicu iz EU-a iz članka 40.a povećava se s 40 000 000 EUR na 50 000 000 EUR, a prag za poduzeće kćer u EU-u ograničava se na velika poduzeća kako su definirana u Računovodstvenoj direktivi. Ključni pragovi iz Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje iznose 1000 zaposlenika i 450 000 000 EUR prihoda.

zaposlenika, a ne samo MSP-ovi, što je trenutačno slučaj. Ograničenje bi se definiralo dobrovoljnim standardom koji bi Komisija donijela kao delegirani akt, a koji bi se temeljio na dobrovoljnom standardu za MSP-ove koji je izradio EFRAG. Na taj će se način znatno smanjiti učinak prelijevanja opterećenja,

- ne bi postojali sektorski standardi izvješćivanja, čime bi se spriječilo povećanje broja propisanih podataka koje bi poduzeća trebala dostaviti,
- uklonila bi se mogućnost da zahtjev za ograničenu provjeru preraste u zahtjev za razumnu provjeru. Tako će biti jasno da u budućnosti neće doći do povećanja troškova provjere za poduzeća obuhvaćena područjem primjene,
- umjesto obveze da do 2026. donese standarde za provjeru izvješćivanja o održivosti, Komisija će do 2026. izdati ciljne smjernice za provjeru. To će Komisiji omogućiti da brže riješi nove probleme u području provjere izvješćivanja o održivosti koji bi mogli nepotrebno opteretiti poduzeća na koja se primjenjuju zahtjevi za izvješćivanje,
- Prijedlogom se uvodi sustav dobrovoljnog sudjelovanja prema kojem su velika poduzeća s više od 1000 zaposlenika i neto prihodom do 450 000 000 EUR koja tvrde da su njihove djelatnosti usklađene ili djelomično usklađene s taksonomijom EU-a dužna objaviti ključne pokazatelje uspješnosti za prihode i kapitalne rashode, a mogu objaviti i ključne pokazatelje uspješnosti za operativne rashode. Zahvaljujući tom pristupu dobrovoljnog sudjelovanja potpuno će se eliminirati troškovi pridržavanja pravila o izvješćivanju o taksonomiji za velika poduzeća s više od 1000 zaposlenika i neto prihodom do 450 000 000 EUR koja ne tvrde da su njihove djelatnosti povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima u skladu s Uredbom o taksonomiji. Osim toga, ovim se Prijedlogom omogućuje veća fleksibilnost jer tim poduzećima dopušta da izvješćuju o djelatnostima koje ispunjavaju određene, ali ne nužno sve taksonomske kriterije tehničke provjere. Takvim izvješćivanjem o djelomičnoj usklađenosti s vremenom se može potaknuti postupna ekološka tranzicija djelatnosti, u skladu s ciljem poticanja financiranja tranzicije.

Drugo, Komisija namjerava donijeti delegirani akt za reviziju prvog skupa ESRS-a. Radi što bržeg pojednostavnjenja i racionalizacije ESRS-a te pružanja jasnoće i pravne sigurnosti poduzećima, Komisija potrebni delegirani akt namjerava donijeti što prije, a najkasnije šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog Prijedloga. Revizijom delegiranog akta znatno će se smanjiti broj obveznih podataka iz ESRS-a, i to: (i) uklanjanjem onih koji se smatraju najmanje važnima za izvješćivanje o održivosti opće namjene, (ii) davanjem prednosti kvantitativnim podacima u odnosu na opisne informacije i (iii) daljnjim razlikovanjem obveznih i dobrovoljnih podataka, bez ugrožavanja interoperabilnosti s globalnim standardima izvješćivanja i ne dovodeći u pitanje procjenu značajnosti svakog poduzeća. Revizijom će se pojasniti odredbe koje se smatraju nejasnima. Poboljšat će se usklađenost s drugim zakonodavnim aktima EU-a. Donijet će se jasnije upute o primjeni načela značajnosti kako bi poduzeća objavljivala samo značajne informacije i kako bi se smanjio rizik da pružatelji usluga provjere nenamjerno potiču poduzeća na objavljivanje informacija koje nisu potrebne ili na izdvajanje prekomjernih sredstava za postupak procjene značajnosti. Pojednostavnit će se struktura i prikaz standarda. Poboljšat će se već vrlo visoki stupanj interoperabilnosti s globalnim standardima izvješćivanja o održivosti. Uvest će se i sve druge izmjene koje se budu smatrale potrebnima s obzirom na iskustvo s prvom primjenom ESRS-a.

Treće, zasebnim prijedlogom koji Komisija iznosi istodobno s ovim Prijedlogom za dvije bi se godine odgodio početak primjene zahtjeva za izvješćivanje za drugu fazu (velika poduzeća s više od 500 zaposlenika koja nisu subjekti od javnog interesa i velika poduzeća s manje od 500 zaposlenika¹⁷) i treću fazu (uvršteni MSP-ovi, male i jednostavne kreditne institucije te vlastita društva za osiguranje i vlastita društva za reosiguranje). Cilj je odgode spriječiti da određena poduzeća budu obvezna izvijestiti za financijsku godinu 2025. (druga faza) ili 2026. (treća faza), a potom budu oslobođena te obveze, jer bi u takvoj situaciji dotična poduzeća snosila nepotrebne troškove koji se mogu izbjeći.

Komisija poziva suzakonodavce da brzo postignu dogovor o toj odgodi, posebno kako bi se osigurala potrebna pravna jasnoća za poduzeća u drugoj fazi, koja su prema važećim propisima dužna prvi put u 2026. izvijestiti za financijsku godinu 2025.

Posebni kontekst i ciljevi ovog Prijedloga u odnosu na Direktivu o dužnoj pažnji za održivo poslovanje

Prema sadašnjim pravilima države članice trebale bi Direktivu o dužnoj pažnji za održivo poslovanje prenijeti do 26. srpnja 2026. Predviđene su tri faze primjene: od srpnja 2027. pravila bi se počela primjenjivati samo na najveća poduzeća u EU-u, tj. na poduzeća s više od 5000 zaposlenika i godišnjim neto prihodom (na svjetskoj razini) većim od 1 500 000 000 EUR, te na poduzeća izvan EU-a koja u EU-u ostvaruju neto prihod veći od 1 500 000 000 EUR. U drugoj bi se fazi od srpnja 2028. s novim okvirom trebala uskladiti poduzeća iz EU-a s više od 3000 zaposlenika i neto prihodom većim od 900 000 000 EUR te poduzeća izvan EU-a koja ostvaruju takav neto prihod u EU-u. Naposljetku, u srpnju 2029. Direktivu (tj. nacionalna pravila kojima se ona prenosi) morala bi početi primjenjivati sva ostala poduzeća obuhvaćena općim područjem njezine primjene. Procjenjuje se da će se od tog datuma Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje primjenjivati na oko 6000 velikih poduzeća u EU-u i oko 900 poduzeća izvan EU-a. Uvođenjem osobnog područja primjene i postupne primjene uzima se u obzir da poduzeća različitih veličina imaju različite kapacitete za provedbu novog obveznog okvira, što je ključno za osiguravanje proporcionalnog pristupa.

U Direktivi je usvojen pristup temeljen na riziku, koji velikim poduzećima omogućuje da najprije otklone najvjerojatnije ili najozbiljnije učinke. Osim toga, Direktivom je propisano da je veliko poduzeće dužno poduzeti razumno dostupne „odgovarajuće mjere”, uzimajući u obzir okolnosti konkretnog slučaja.

Direktivom se omogućuje podjela troškova sudjelovanjem u zajedničkim industrijskim inicijativama i inicijativama koje okupljaju više dionika.

Da bi se spriječilo prelijevanje opterećenja povezanog s usklađivanjem na poslovne partnere koji su MSP-ovi, Direktivom se od velikih poduzeća obuhvaćenih područjem primjene traži da odgovorno primjenjuju ugovorne klauzule, provode ulaganja, pružaju potporu i poboljšavaju prakse nabave.

Unatoč svemu tome smatra se da se Direktivom nameće znatno regulatorno opterećenje, posebno ako su lanci vrijednosti vrlo složeni i opsežni, pa su poslovna udruženja zatražila daljnja pojednostavnjenja i smanjenje opterećenja, među ostalim za MSP-ove, koji navodno

¹⁷I poduzeća koja nisu subjekti od javnog interesa i koja su matična poduzeća velikih grupa s više od 500 zaposlenika te poduzeća koja su matična poduzeća velikih grupa s manje od 500 zaposlenika.

još uvijek bilježe neželjene učinke prelijevanja. Osim toga, ukazala su i na neizvjesnosti povezane s mogućim povećanjem rizika odgovornosti.

Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje već sadržava niz mehanizama kako bi se osigurala proporcionalnost i poduzećima obuhvaćenima područjem primjene omogućilo da zahvaljujući održivijem upravljanju lancem vrijednosti poboljšaju ugled i postanu otpornija, a ovim se Prijedlogom na temelju povratnih informacija poduzeća taj okvir nastoji pojasniti i pojednostavniti i već u kratkoročnom razdoblju smanjiti opterećenje za poduzeća, uključujući jednokratne i opetovane troškove usklađivanja. U tu se svrhu uvode sljedeće izmjene:

- ograničavanje obveza koje se odnose na neizravne poslovne partnere u lancu aktivnosti na slučajeve izbjegavanja ili postojanja informacija koje upućuju na vjerojatne ili stvarne negativne učinke,
- smanjenje propisane učestalosti periodičnog praćenja i
- pojašnjenje i usmjeravanje na područje primjene suradnje s dionicima.

Prijedlog sadržava i druge elemente kojima se doprinosi povećanju pravne sigurnosti i stvaranju jednakih uvjeta u EU-u kako bi se smanjilo opterećenje i poboljšala međunarodna konkurentnost.

Komisija je istodobno s ovim Prijedlogom donijela i prijedlog kojim bi se rok za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo odgodio za godinu dana i uklonila prva faza primjene. Zahvaljujući produljenju roka za donošenje općih smjernica Komisije utvrđenog u članku 19. stavku 3. Direktive, poduzeća obuhvaćena područjem primjene imat će dvije godine da se pripreme za početak primjene, što će im omogućiti da u potpunosti uzmu u obzir primjere dobre prakse navedene u tim smjernicama.

• **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti

Uklanjanjem razlike između uvrštenih i neuvrštenih poduzeća ovaj je Prijedlog usklađen s ciljem unije tržišta kapitala da uređena tržišta EU-a postanu privlačniji izvor financiranja.

Zahtjevima za izvješćivanje utvrđenima u Direktivi o korporativnom izvješćivanju o održivosti i ESRS-ima nastoji se, među ostalim, osigurati da sudionici na financijskim tržištima, kreditne institucije i administratori referentnih vrijednosti dobiju od poduzeća pristup informacijama o održivosti koje su im potrebne kako bi ispunili svoje obveze izvješćivanja u skladu s Uredbom o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga, Uredbom o kapitalnim zahtjevima i Uredbom o referentnim vrijednostima. Poduzeća na koja se prema ovom Prijedlogu više ne bi primjenjivali zahtjevi za izvješćivanje iz Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti i dalje smiju dobrovoljno pružati informacije sudionicima na financijskim tržištima, kreditnim institucijama i administratorima referentnih vrijednosti. Za to mogu koristiti dobrovoljne standarde izvješćivanja koje bi Komisija u skladu s ovim Prijedlogom donijela u obliku delegiranih akata.

Da bi bila obuhvaćena zahtjevima za izvješćivanje o održivosti, poduzeća prema ovom Prijedlogu moraju imati više od 1000 zaposlenika. Budući da je prag od 1000 zaposlenika jedan od glavnih kriterija da bi se utvrdilo na koja se poduzeća primjenjuju zahtjevi iz Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, ovim se Prijedlogom promiče njezino bolje usklađivanje s Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti.

Poduzeća na koja se primjenjuju zahtjevi iz obje direktive, na temelju Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje nisu dužna objaviti dodatne informacije, osim onih koje su dužna objaviti u skladu s Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti. Predloženim izmjenama neće se iz područja primjene Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti isključiti poduzeća na koja se primjenjuju zahtjevi iz Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, što znači da će ti zakonodavni akti ostati međusobno dosljedni.

Dosljednost s drugim zakonodavnim aktima EU-a poboljšat će se izmjenama delegiranog akta o ESRS-u ako one budu najprikladniji način za postizanje tog cilja.

Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje

Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti i ESRS-u izvješćivanje o negativnim učincima nije ograničeno samo na izravne partnere u lancu vrijednosti. Dosljednost s Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti i dalje postoji jer se predložene izmjene Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje kojima se dužna pažnja ponajprije ograničava na izravne partnere u lancu vrijednosti dopunjuju zahtjevima prema kojima poduzeća obuhvaćena područjem primjene procjenjuju neizravne poslovne partnere ako imaju vjerodostojne informacije koje upućuju na stvarne ili potencijalne negativne učinke na njihovoj razini. Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje dopunjuje Direktivu o korporativnom izvješćivanju o održivosti u pogledu izvješćivanja o dužnoj pažnji, a sad se predlaže usklađivanje područja primjene tih akata. Odredba o planovima tranzicije za ublažavanje klimatskih promjena bolje će se uskladiti s tekstom Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti, te će i dalje dopunjavati tu direktivu s jasnom obvezom donošenja takvog plana.

• **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovaj Prijedlog u skladu je s EU-ovom politikom jačanja konkurentnosti, pojednostavnjenja regulatornog okvira i smanjenja opterećenja za poduzeća, uz istodobno ostvarenje ciljeva politike iz Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti i Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje. To uključuje očuvanje zelenog plana jer srednjoročna do dugoročna konkurentnost ovisi o tome hoće li poduzeća u dovoljnoj mjeri u svojem poslovanju voditi računa o pitanjima održivosti.

Prijedlogom bi se pojednostavnili i racionalizirali zahtjevi dužne pažnje za održivost za poduzeća obuhvaćena Direktivom o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, čime bi se administrativno opterećenje smanjilo u skladu s ciljevima smanjenja opterećenja za 25 % i 35 % (za MSP-ove) utvrđenima u Kompasu za konkurentnost.

Prijedlogom se pridonosi i cilju podupiranja MSP-ova i malih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i ukidanja nepotrebnih opterećenja koja bi mogla negativno utjecati na uspjeh i rast tih poduzeća jer se smanjuju učinci na poslovne partnere, od kojih bi mnogi mogli biti upravo MSP-ovi ili mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Proširenjem područja primjene odredaba koje se maksimalno usklađuju na ključne obveze dužne pažnje pridonosi se i cilju jedinstvenog tržišta jer se sprječava fragmentacija koja nastaje zbog različitih nacionalnih pravila (prekomjerna regulacija) i osiguravaju jednaki uvjeti u cijeloj Europskoj uniji. Iako se uklanjanjem jedinstvenih pravila o građanskopravnoj odgovornosti smanjuje usklađenost, u skladu s načelom supsidijarnosti osigurava se poštovanje postojećih nacionalnih sustava odgovornosti, s kojima su poduzeća obuhvaćena područjem primjene

upoznata, te se novom vrstom poslovnih obveza utemeljenih na riziku jamči veća pravna sigurnost u pogledu rizika odgovornosti.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna osnova Prijedloga su članci 50. i 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Članak 50. UFEU-a pravna je osnova za donošenje mjera EU-a za ostvarenje prava poslovnog nastana na jedinstvenom tržištu u okviru prava trgovačkih društava i njime je propisano da Europski parlament i Vijeće djeluju donošenjem direktiva. Članak 50. UFEU-a pravna je osnova za direktive 2006/43/EZ i 2013/34/EU i dio je pravne osnove za Direktivu (EU) 2022/2464 i Direktivu (EU) 2024/1760. Opća pravna osnova je članak 114. UFEU-a, u kojem je utvrđen cilj uspostave ili funkcioniranja jedinstvenog tržišta, u ovom slučaju slobodnog kretanja kapitala i slobode poslovnog nastana. Članak 114. UFEU-a dio je pravne osnove za Direktivu (EU) 2022/2464 i Direktivu (EU) 2024/1760.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti

Računovodstvenom direktivom, kako je izmijenjena Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti, već je uređeno objavljivanje informacija o održivosti u EU-u. Zajedničkim pravilima o izvješćivanju o održivosti i provjeri izvješćivanja o održivosti osiguravaju se ravnopravni uvjeti za poduzeća, neovisno o tome u kojoj od država članica imaju poslovni nastan. Znatne razlike u zahtjevima za izvješćivanje o održivosti i provjeru izvješćivanja o održivosti među državama članicama stvorile bi dodatne troškove i komplikacije za poduzeća koja posluju prekogranično, što bi bilo štetno za jedinstveno tržište. Države članice ne mogu same izmijeniti postojeće propise EU-a da bi se smanjilo opterećenje za poduzeća.

Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje

Direktivom o dužnoj pažnji za održivo poslovanje usklađuju se pravila o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, čime se osiguravaju jednaki uvjeti u cijeloj Europskoj uniji s obzirom na to da se na razini država članica postojeći propisi o dužnoj pažnji razlikuju. U tom kontekstu države članice ne mogu same ostvariti cilj pojednostavnjenja i racionalizacije zahtjeva dužne pažnje i povezanih odredaba o javnoj i privatnoj provedbi. Stoga je nužno djelovanje na razini EU-a.

• Proporcionalnost

Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti

Ovim se Prijedlogom utvrđuje jednostavan i proporcionalan okvir za izvješćivanje o održivosti prema kojem se obveza izvješćivanja utvrđuje prema veličini poduzeća:

- velika poduzeća s više od 1000 zaposlenika (tj. poduzeća s više od 1000 zaposlenika i prihodom većim od 50 000 000 EUR ili bilancom većom od 25 000 000 EUR)¹⁸

¹⁸ I matična poduzeća grupa koja na konsolidiranoj osnovi u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika, za konsolidirano izvješćivanje o održivosti.

dužna su ispuniti obvezne zahtjeve za izvješćivanje i objavljivati informacije o cijelom skupu ESRS-a, koji će se revidirati i pojednostavniti,

- poduzeća izvan područja primjene (poduzeća s najviše 1000 zaposlenika) nisu dužna ispuniti obvezne zahtjeve za izvješćivanje, ali mogu primijeniti proporcionalni dobrovoljni standard koji Komisija treba donijeti kao delegirani akt, na temelju dobrovoljnog standarda za MSP-ove koji je izradio EFRAG, a zaštićena su od prekomjernih zahtjeva za informacije koje bi upućivala veća poduzeća obuhvaćena područjem primjene primjenom ograničenja za lanac vrijednosti.

Tim se okvirom proporcionalnije postižu ciljevi politike iz Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti.

Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje

Predloženim izmjenama povećava se proporcionalnost Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje jer se obveze poduzeća u pogledu dužne pažnje za održivo poslovanje nastoje pojednostavniti i racionalizirati, a da se pritom ne dovode u pitanje ciljevi Direktive i EU-ov okvir za održivost. Temeljni cilj politike u ovom Prijedlogu upravo je još više povećati proporcionalnost Direktive kako bi se učinkovitije ostvarili njezini ciljevi, što je u skladu s mišljenjima nekih dionika koji smatraju da bi se Direktivom o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, kako je trenutačno na snazi, poduzeća prekomjerno opteretila. Primjeri povećanja proporcionalnosti Direktive obuhvaćaju ciljano ograničavanje obveza koje se odnose na neizravne poslovne partnere u lancu vrijednosti, smanjenje propisane učestalosti periodičnog praćenja te pojednostavnjenje definicije dionika, poboljšano usmjeravanje suradnje na relevantne dionike i smanjenje broja koraka dužne pažnje u slučajevima u kojima je suradnja potrebna.

• **Odabir instrumenta**

Ovaj Prijedlog sadržava direktivu o izmjenama odredaba Direktive o reviziji, Računovodstvene direktive, Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti (CSRD) i Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje (CSDDD). Tim se direktivama dopunjuju obveze izvješćivanja i ponašanja u području održivosti pa je skupna direktiva najprikladniji pravni instrument za izmjenu takvih postojećih međusobno povezanih direktiva sa zajedničkim ciljem pojednostavnjenja i smanjenja opterećenja.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

• **Ex post evaluacije / provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje još nije prenesena u nacionalno zakonodavstvo niti je poduzeća primjenjuju. Direktivu o korporativnom izvješćivanju o održivosti počeo je primjenjivati prvi skup poduzeća, koja će svoje prve izjave o održivosti objaviti uglavnom u prvoj polovini 2025. Stoga nije bilo moguće provesti *ex post* evaluaciju ni provjeru primjerenosti za ta dva zakonodavna akta.

• **Savjetovanja s dionicima**

Sadržaju ovog Prijedloga pridonijela su sljedeća savjetovanja:

- poziv Europske komisije na očitovanje o racionalizaciji zahtjeva za izvješćivanje, od listopada do prosinca 2023.¹⁹,
- sastanci Europske komisije s poduzećima i drugim dionicima početkom veljače 2025.,
- Europska komisija organizirala je i zasebne aktivnosti za dionike, uključujući dva velika hibridna foruma dionika o Direktivi o korporativnom izvješćivanju o održivosti u svibnju i studenom 2024., na kojima je uživo sudjelovalo oko 400, a virtualno više od 3000 osoba,
- Europska komisija dobila je velik broj dopisa i detaljnih analiza od svih vrsta dionika (od poduzeća do ulagatelja, banaka, civilnog društva, nevladinih organizacija, gospodarskih komora i nacionalnih uprava država članica).

Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti

U pozivu na očitovanje o racionalizaciji zahtjeva za izvješćivanje Europska komisija zatražila je dokaze i stajališta o propisima za koje se smatra da stvaraju administrativno opterećenje. Odgovorilo je gotovo 200 dionika, koji su prije svega zatražili pojednostavnjenje izvješćivanja o održivosti, dužne pažnje i taksonomije EU-a.

Na sastancima Europske komisije s europskom industrijom, socijalnim partnerima i civilnim društvom početkom veljače 2025., uključujući dvodnevno događanje za dionike („provjera stvarnog stanja”) na kojem je Komisija imala prilike čuti stajališta stručnjaka, dionici su podržali glavne ciljeve Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti i Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, ali i istaknuli potrebu za pojednostavnjenjem i usklađivanjem njihove provedbe. Mnogi predstavnici poslovnog sektora izjavili su da su neki zahtjevi za objavljivanje informacija o održivosti iz ESRS-a prekomplikirani i da ih je previše te su pozvali na reviziju ESRS-a kojom bi se smanjili broj i složenost zahtjeva za objavljivanje. Preporučili su da se dodatno razmotri interoperabilnost europskih standarda s međunarodnim standardima te da se smanje zahtjevi za izvješćivanje o lancu vrijednosti.

Neki dionici zalagali su se za to da se suženjem područja primjene Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti uvršteni MSP-ovi i manja velika poduzeća oslobode zahtjeva za izvješćivanje o održivosti. Drugi su smatrali da se pojednostavnjenje treba ostvariti tako da manja velika poduzeća budu obuhvaćena područjem primjene Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti, ali da im se omogući primjena proporcionalnih standarda izvješćivanja umjesto primjene prvog skupa ESRS-a. MSP-ovi su naglasili da je potrebno spriječiti prelijevanje zahtjeva za izvješćivanje o održivosti na MSP-ove u lancu vrijednosti i istaknuli da blaži sustav izvješćivanja koji bi se na njih primjenjivao ne bi smjeli ugroziti opsežniji zahtjevi za informacije duž lanca opskrbe ili zahtjevi financijskih institucija.

Dok su neki dionici predložili obustavu primjene postojećeg zakonodavstva kako bi se pozornost posvetila pojednostavnjenju, drugi su dali prednost zadržavanju pravila i istaknuli važnost pravne sigurnosti i regulatorne stabilnosti za poduzeća i za zadržavanje ciljeva europskog zelenog plana i akcijskog plana za održivo financiranje. Ustvrdili su i da bi se, umjesto opsežnim izmjenama postojećih pravila, pojašnjenje i pojednostavnjenje određenih dijelova okvira za izvješćivanje o održivosti trebalo postići pomoću provedbenih smjernica.

¹⁹ Komisiji su od 17. listopada do 1. prosinca 2023. povratne informacije o mogućim mjerama za racionalizaciju zahtjeva za izvješćivanje dostavila 193 dionika: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13990-Administrative-burden-rationalisation-of-reporting-requirements_hr.

Predstavnici civilnog društva naglasili su da se prema progresivnim poduzećima ne bi smjelo postupati nepovoljnije nego prema drugima. Istaknuli su potražnju financijskih tržišta i krajnjih ulagatelja za informacijama o održivosti.

Mnogi dionici naveli su da zahtjevi za provjeru informacija o održivosti dovode do prekomjerne usklađenosti. U tom su smislu određeni dionici zatražili odgodu obveze ograničene provjere ili su pozvali Komisiju da uskoro donese smjernice za ograničenu provjeru kako bi se ti zahtjevi pojasnili.

Mnogi dionici iz poslovnog i industrijskog sektora pozvali su na dodatnu odgodu sektorskih standarda izvješćivanja o održivosti ili su zatražili da se zahtjev za sektorske standarde u potpunosti ukloni iz Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti. Poduzeća su istaknula da je potrebno pravilno provoditi i naviknuti se na izvješćivanje u skladu s prvim skupom ESRS-a te su naglasila da bi uvođenje sektorskih standarda izvješćivanja uz već postojeći skup ESRS-a dodatno otežalo postupak izvješćivanja o održivosti.

Dionici su zatražili donošenje jasnih smjernica o procjeni dvostruke značajnosti na temelju ESRS-a. Mnogi su pozvali na veću dosljednost zahtjeva i usklađivanje definicija u različitim zakonodavnim aktima, kao što su Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti, Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, taksonomija, Uredba o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga itd.

Potreba za pojednostavnjenjem izražena je i u mnogim drugim izvješćima, preporukama i stajalištima dionika iz poduzeća u financijskom i nefinancijskom sektoru: u mnogima od njih naglašava se važnost smanjenja složenosti i administrativnog opterećenja, a poslužili su kao temelj za oblikovanje mjera za smanjenje opterećenja opisanih u ovom Prijedlogu.

Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje

Prijedlog se temelji na savjetovanjima s raznim dionicima (poduzećima, trgovinskim udruženjima, organizacijama civilnog društva itd.) te na drugim vrstama kontakata s dionicima i njihovim doprinosima. To se posebno odnosi na dvodnevno događanje za dionike („provjera stvarnog stanja”) na kojem su stručnjaci Komisiji iznijeli svoje viđenje problema postojećeg zakonodavnog okvira i potencijalnih rješenja. Neki su dionici pozvali na dalekosežne promjene i odgode, a drugi su istaknuli potrebu za regulatornom sigurnošću i usprotivili se reviziji Direktive te su umjesto toga naglasili provedbu. Ovim prijedlogom nastoji se postići ravnoteža između tih perspektiva, pri čemu bi se očuvao integritet Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, ali i uvele određene izmjene radi njezina pojednostavnjenja i racionalizacije.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Komisija je u pripremi ovog Prijedloga uzela u obzir analize dionika i stručnjaka o aktualnoj i budućoj provedbi Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti i Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje. Sadržaju Prijedlogu doprinijele su i informacije relevantnih dionika, uključujući službenike koji su u poduzećima zaduženi za održivost.

- **Procjena učinka**

Pitanje konkurentnosti izuzetno je važno jer izravno utječe na sposobnost Europske unije da postigne održiv gospodarski rast i zadrži svoj položaj na globalnom tržištu. Konkurentnost je usko povezana s inovacijama, učinkovitošću i održivošću i ključna je za poticanje gospodarske otpornosti i napredovanje poduzeća iz EU-a u globalnom okruženju koje se brzo

mijenja. Brz tehnološki napredak, promjenjiva potražnja potrošača i sve veće tržišno natjecanje na globalnoj razini karakteristike su aktualnog gospodarskog okruženja, zbog čega su potrebne brze mjere kako bi se zaštitila konkurentska prednost EU-a. S obzirom na hitnost, nije moguće provesti procjenu učinka Prijedloga.

Ipak, važno je napomenuti da ova inicijativa obuhvaća izmjene postojećih pravnih akata za koje su već provedene opsežne procjene učinka. Saznanja i dokazi iz tih prethodnih procjena te informacije dobivene od dionika i stručnjaka pridonijeli su oblikovanju ovog Prijedloga. Iz tog razloga i s obzirom na važnost i hitnost ove inicijative odobreno je odstupanje na temelju Komisijinih smjernica za bolju regulativu. Stoga nije izrađena cjelovita procjena učinka, već je Prijedlogu priložen radni dokument službi Komisije s analizom učinaka predloženih mjera, uključujući kvalitativnu analizu i, gdje je bilo moguće, procjenu ušteda i popratne dokaze.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti

Ovaj Prijedlog osmišljen je upravo u svrhu znatnog pojednostavnjenja sustava izvješćivanja o održivosti.

Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje

Prijedlogom se doprinosi primjerenosti propisa jer se smanjuje opterećenje i osigurava usklađenije i jednostavnije regulatorno okruženje, a istodobno se poštuju EU-ovi ciljevi održivosti.

- **Temeljna prava**

Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti

U Prijedlogu se poštuju temeljna prava i načela utvrđena u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti neizravno pozitivno utječe na temeljna prava jer zahtjevi za izvješćivanje o održivosti mogu pozitivno utjecati na postupanje poduzeća. Senzibilizira poduzeća za temeljna prava i pozitivno utječe na to kako prepoznaju i reagiraju na stvarne i potencijalne negativne učinke na temeljna prava. Iako bi se predloženim izmjenama mogli djelomično smanjiti pozitivni učinci na poduzeća na koja se više ne bi primjenjivali zahtjevi za izvješćivanje, administrativno rasterećenje takvih poduzeća trebalo bi društvu donijeti druge koristi, kao što su stvaranje bogatstva, zapošljavanje i inovacije, uključujući inovacije za održivost.

Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje

U Prijedlogu se poštuju temeljna prava i načela utvrđena u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Jedan od glavnih ciljeva Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje bio je poboljšati zaštitu ljudskih prava tako da poduzeća otklone negativne učinke na ljudska prava u svojim lancima aktivnosti. Ciljanim propisivanjem obveza koje se odnose na lanac aktivnosti, za koje su potrebne mjere koje pogađaju i neizravne poslovne partnere u slučaju da poduzeće obuhvaćeno područjem primjene Direktive dobije vjerodostojne informacije o takvim negativnim učincima, prepoznaje se činjenica da negativni učinci na ljudska prava često nastaju u neizravnim poslovnim odnosima. Iako će se za poduzeća smanjiti obveze proaktivnog utvrđivanja takvih učinaka kako bi ih se rasteretilo od sustavnog bavljenja svim dijelovima često složenih lanaca vrijednosti, ona će i dalje biti odgovorna za poštovanje ljudskih prava unutar svojih lanaca vrijednosti ako dobiju informacije o negativnim učincima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema novi utjecaj na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Kako bi pratila napredak u postizanju specifičnih ciljeva Prijedloga, Komisija će možda organizirati razne oblike razmjene informacija s dionicima i periodične ankete za korisnike informacija o održivosti i poduzeća koja objavljuju takve informacije, ovisno o dostupnosti financijskih sredstava. U skladu s člankom 6. Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti Komisija je dužna do travnja 2029. podnijeti izvješće o provedbi te direktive. Provedba izmijenjene Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i njezina učinkovitost u postizanju ciljeva, posebno u otklanjanju negativnih učinaka, također će se redovito evaluirati u skladu s člankom 36. te direktive. Za ovaj Prijedlog nije potreban provedbeni plan.

• Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)

Budući da se ovim Prijedlogom unose posebne izmjene u četiri postojeće direktive, države članice trebale bi dostaviti Komisiji tekst posebnih izmjena nacionalnih odredaba ili, ako takvih izmjena nema, objasniti kojom se posebnom nacionalnom odredbom već provode izmjene predviđene Prijedlogom.

• Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti

Člankom 1. mijenja se Direktiva 2006/43/EZ (Direktiva o reviziji) kako slijedi:

- stavkom 1. zamjenjuje se članak 26.a stavak 3. Direktive o reviziji kako bi se uklonili rokovi u kojima Komisija mora donijeti standarde ograničene provjere i kako bi se ukinule ovlasti Komisije za donošenje standarda razumne provjere zajedno s povezanim unakrsnim upućivanjima;
- stavkom 2. zamjenjuje se članak 48.a drugi podstavak Direktive o reviziji kako bi se ispravila pogreška u unakrsnom upućivanju na standarde ograničene provjere.

Člankom 2. mijenja se Direktiva 2013/34/EU (Računovodstvena direktiva) kako slijedi:

- stavkom 1. mijenja se u članku 1. stavku 3. Računovodstvene direktive veličina poduzeća obuhvaćenog područjem primjene izvješćivanja o održivosti ako je to poduzeće kreditna institucija ili društvo za osiguranje kako bi se uzele u obzir promjene veličine poduzeća obuhvaćenih područjem primjene članka 19.a (tj. velika poduzeća koja u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine);
- stavkom 1. mijenja se i članak 1. stavak 4. Računovodstvene direktive kako bi se navelo da se izvješćivanje o održivosti ne primjenjuje na Europski fond za financijsku stabilnost (EFSF) osnovan Okvirnim sporazumom o EFSF-u;
- stavkom 2. mijenja se članak 19.a Računovodstvene direktive kako slijedi:
 - obveza izrade i objavljivanja pojedinačnih izvješća o održivosti ograničava se samo na velika poduzeća koja u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine;

- propisuje se da su države članice dužne osigurati da poduzeća za potrebe objavljivanja informacija o održivosti, kako je propisano Računovodstvenom direktivom i ne dovodeći u pitanje zahtjeve Unije za provođenje postupka dužne pažnje, od poduzeća u svojem lancu vrijednosti koja tijekom financijske godine u prosjeku nemaju više od 1000 zaposlenika ne traže informacije koje nadilaze informacije navedene u dobrovoljnim standardima koji se trebaju donijeti u skladu s člankom 29.ca, osim dodatnih informacija o održivosti koje se redovno razmjenjuju među poduzećima u dotičnom sektoru. Treba smatrati da poduzeća koja u skladu s tim zahtjevom izvješćuju o svojem lancu vrijednosti ispunjavaju obvezu izvješćivanja o održivosti.
 - briše se mogućnost da uvršteni MSP-ovi izvješćuju na temelju proporcionalnijeg skupa standarda i da u dvogodišnjem razdoblju mogu odlučiti ne podnijeti izvješće o održivosti kako bi se uzelo u obzir isključivanje tih poduzeća iz područja primjene izvješćivanja o održivosti;
- stavkom 3. umeće se članak 19.b kako bi se velikim poduzećima koja tijekom financijske godine u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika i neto prihod do 450 000 000 EUR omogućilo fleksibilnije objavljivanje informacija iz članka 8. Uredbe (EU) 2020/852;
- stavkom 4. mijenja se članak 29.a Računovodstvene direktive kako slijedi:
- obveza izrade i objavljivanja konsolidiranih izvješća o održivosti ograničava se na matična poduzeća velike grupe koja na konsolidiranoj osnovi u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine;
 - propisuje se da su države članice dužne osigurati da poduzeća za potrebe objavljivanja informacija o održivosti, kako je propisano Računovodstvenom direktivom i ne dovodeći u pitanje zahtjeve Unije za provođenje postupka dužne pažnje, od poduzeća u svojem lancu vrijednosti koja tijekom financijske godine u prosjeku nemaju više od 1000 zaposlenika ne traže informacije koje nadilaze informacije navedene u dobrovoljnim standardima koji se trebaju donijeti u skladu s člankom 29.ca, osim dodatnih informacija o održivosti koje se redovno razmjenjuju među poduzećima u dotičnom sektoru. Trebalo bi smatrati da poduzeća koja u skladu s tim zahtjevom izvješćuju o svojem lancu vrijednosti ispunjavaju obvezu izvješćivanja o održivosti.
- stavkom 5. umeće se članak 29.aa kako bi se velikim poduzećima koja na konsolidiranoj osnovi tijekom financijske godine u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika i neto prihod do 450 000 000 EUR omogućilo fleksibilnije objavljivanje informacija iz članka 8. Uredbe (EU) 2020/852;
- stavkom 6. mijenja se članak 29.b Računovodstvene direktive kako slijedi:
- briše se ovlast Komisije da delegiranim aktima donosi sektorske standarde;
 - propisuje se da se u standardima izvješćivanja o održivosti ne smiju utvrditi objave prema kojima bi poduzeća bila dužna od poduzeća u svojem lancu vrijednosti koja tijekom financijske godine u prosjeku imaju najviše 1000 zaposlenika pribaviti informacije koje nadilaze informacije čija je objava propisana dobrovoljnim standardima izvješćivanja o održivosti koji se trebaju donijeti u skladu s člankom 29.ca;

- stavkom 7. briše se članak 29.c Računovodstvene direktive o ovlastima Komisije za donošenje proporcionalnijeg skupa standarda za uvrštene MSP-ove kako bi se uzelo u obzir isključivanje tih poduzeća iz područja primjene izvješćivanja o održivosti;
- stavkom 8. umeće se novi članak 29.ca u Računovodstvenu direktivu, kojim se Komisija ovlašćuje za donošenje delegiranih akata u kojima bi se predvidjeli dobrovoljni standardi izvješćivanja o održivosti za poduzeća izvan područja primjene. Ti standardi moraju bi biti proporcionalni i relevantni s obzirom na kapacitete i značajke tih poduzeća te opseg i složenost njihovih aktivnosti. U njima se, kad je to moguće, mora utvrditi i struktura prikazivanja tih informacija;
- stavkom 9. zamjenjuje se članak 29.d Računovodstvene direktive kako bi se utvrdilo da do donošenja delegirane uredbe za opisno označavanje izvješćivanja o održivosti poduzeća nisu obvezna opisno označavati svoja izvješća o održivosti;
- stavkom 10. zamjenjuje se članak 33. stavak 1. Računovodstvene direktive kako bi se utvrdilo da je kolektivna odgovornost članova administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela poduzeća u pogledu digitalizacije izvješća posloводства ograničena na njegovu objavu u jedinstvenom elektroničkom formatu, uključujući digitalno označavanje;
- stavkom 11. mijenja se članak 34. Računovodstvene direktive kako slijedi:
 - briše se upućivanje na članak 29.c u članku 34. stavku 1. kako bi se uzelo u obzir uklanjanje standarda izvješćivanja o održivosti za uvrštene MSP-ove;
 - dodaje se stavak 2.a, u kojem se navodi da pružatelji usluga provjere pripremaju svoje mišljenje o provjeri poštujući zahtjev da poduzeća ne bi trebala od poduzeća u svojem lancu vrijednosti koja tijekom financijske godine u prosjeku nemaju više od 1000 zaposlenika tražiti informacije koje nadilaze informacije navedene u dobrovoljnim standardima;
- stavkom 12. mijenja se članak 40.a stavak 1. Računovodstvene direktive kako slijedi:
 - veličina poduzeća kćeri koje treba obuhvatiti područjem primjene članka 40.a ograničava se na kriterije za velika poduzeća kako su definirani u članku 3. stavku 4. Računovodstvene direktive;
 - prag neto prihoda podružnice koju treba obuhvatiti područjem primjene članka 40.a povećava se s 40 000 000 EUR na 50 000 000 EUR radi usklađivanja s pragom prihoda za velika poduzeća;
 - prag neto prihoda poduzeća iz treće zemlje koje treba obuhvatiti područjem primjene članka 40.a povećava se sa 150 000 000 EUR ostvarenih u Uniji na 450 000 000 EUR;
- stavkom 13. mijenja se članak 49. Računovodstvene direktive kako bi se Komisija ovlastila za donošenje pravila kojima se dopunjuje sustav izvješćivanja o održivosti za djelatnosti koje su samo djelomično usklađene s taksonomijom.

Člankom 3. mijenja se članak 5. stavak 2. Direktive (EU) 2022/2464 (Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti) kako bi se uzelo u obzir smanjenje broja poduzeća obuhvaćenih područjem primjene izvješćivanja o održivosti iz članka 19.a i 29.a Računovodstvene direktive. Konkretno:

- stavkom 1. točkom (a) briše se članak 5. stavak 2. prvi podstavak točka (a) Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti kako bi se uzelo u obzir isključivanje nekih poduzeća iz područja primjene u prvoj fazi;
- stavkom 1. točkom (b) podtočkom i. zamjenjuje se članak 5. stavak 2. prvi podstavak točka (b) podtočka i. Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti kako bi se utvrdila poduzeća na koja će se u drugoj fazi primjenjivati pojedinačno izvješćivanje o održivosti, a to su velika poduzeća koja u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine;
- stavkom 1. točkom (b) podtočkom ii. zamjenjuje se članak 5. stavak 2. prvi podstavak točka (b) podtočka ii. Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti kako bi se utvrdila poduzeća na koja će se u drugoj fazi primjenjivati konsolidirano izvješćivanje o održivosti, a to su matična poduzeća velikih grupa koja na konsolidiranoj osnovi u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine;
- stavkom 1. točkom (c) stavlja se izvan snage članak 5. stavak 2. prvi podstavak točka (c) Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti kako bi se uzelo u obzir isključivanje uvrštenih MSP-ova iz područja primjene;
- stavkom 2. točkom (a) briše se članak 5. stavak 2. treći podstavak točka (a) Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti kako bi se uzelo u obzir isključivanje nekih izdavatelja iz područja primjene u prvoj fazi;
- stavkom 2. točkom (b) podtočkom i. zamjenjuje se članak 5. stavak 2. treći podstavak točka (b) podtočka i. Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti kako bi se utvrdili izdavatelji na koje će se u drugoj fazi primjenjivati pojedinačno izvješćivanje o održivosti, a to su izdavatelji koji su velika poduzeća koja u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine;
- stavkom 2. točkom (b) podtočkom ii. zamjenjuje se članak 5. stavak 2. treći podstavak točka (b) podtočka ii. Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti kako bi se utvrdili izdavatelji na koje će se u drugoj fazi primjenjivati konsolidirano izvješćivanje o održivosti, a to su izdavatelji koji su matična poduzeća velikih grupa koja na konsolidiranoj osnovi u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine;
- stavkom 2. točkom (c) stavlja se izvan snage članak 5. stavak 2. treći podstavak točka (c) Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti kako bi se uzelo u obzir isključivanje izdavatelja koji su MSP-ovi iz područja primjene.

Člankom 4. mijenja se Direktiva (EU) 2024/1760 (Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje) u sljedećim glavnim točkama: proširuje se područje primjene maksimalnog usklađivanja, obveza dužne pažnje u pravilu se ograničava na izravne poslovne partnere, ukida se obveza raskida poslovnog odnosa kao krajnje mjere, ograničava se pojam „dionik” i još se više ograničavaju faze postupka dužne pažnje u kojima je potrebno sudjelovanje dionika, produžuju se intervali u kojima poduzeća trebaju redovito pratiti prikladnost i djelotvornost mjera dužne pažnje, pojašnjavaju se načela povezana s novčanim kaznama i uklanjanje „minimalna gornja granica” novčanih kazni, uklanjaju se neki elementi klauzule o građanskopravnoj odgovornosti i pravila o udružnim tužbama, mijenjaju se odredbe o provedbi planova tranzicije za ublažavanje klimatskih promjena, briše se klauzula o preispitivanju koja se odnosi na financijske usluge i predlaže se da Komisija donese prvi skup (općih) provedbenih smjernica. Konkretno:

- stavkom 1. zamjenjuje se članak 1. stavak 1. točka (c) Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje kako bi se sadržaj te direktive uskladio s predloženim izmjenama članka 22. stavka 1. koje se odnose na provedbu planova tranzicije za ublažavanje klimatskih promjena;
- stavkom 2. zamjenjuje se članak 3. stavak 1. točka (n) Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje o definiciji „dionikâ” kako bi se suzio opseg pojma „dionik” pojednostavnjenjem i ograničavanjem definicije na radnike i njihove predstavnike te na pojedince i zajednice čija su prava ili interesi pod „izravnim” utjecajem (u slučaju stvarnih negativnih učinaka) ili bi mogli biti pod „izravnim” utjecajem (u slučaju potencijalnih negativnih učinaka) proizvoda, usluga i poslovanja poduzeća, njegovih poduzeća kćeri i poslovnih partnera. To uključuje, na primjer, pojedince ili zajednice u blizini postrojenja kojima upravljaju poslovni partneri ako su izravno pogođeni onečišćenjem (npr. izljevom nafte ili štetnim emisijama) ili autohtone narode na čije pravo na zemljište ili resurse poslovni partner izravno utječe stjecanjem, razvojem ili drugim načinom korištenja zemljišta, šuma ili voda;
- stavkom 3. zamjenjuje se članak 4. Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje o razini usklađivanja kako bi se područje primjene maksimalnog usklađivanja proširilo na nekoliko dodatnih odredaba Direktive kojima se uređuju ključni aspekti postupka dubinske analize. To posebno uključuje obvezu utvrđivanja negativnih učinaka, obveze otklanjanja utvrđenih negativnih učinaka ili onih koji su trebali biti utvrđeni i obvezu uspostave mehanizma za podnošenje pritužbi i za prijave. Međutim, u Prijedlogu se uzima u obzir i da postoje pravna ograničenja onoga što se može u potpunosti uskladiti u međusektorskoj okvirnoj direktivi koja se odnosi na socijalnu zaštitu i zaštitu okoliša i kojom se u osnovi utvrđuje opći postupak koji poduzeća primjenjuju kako bi provela svoje obveze dužne pažnje u pogledu negativnih učinaka povezanih sa svojim poslovnim aktivnostima. Širenje maksimalnog usklađivanja izvan tog područja primjene moglo bi ugroziti ljudska prava, uključujući radnička prava, i postojeće ili buduće standarde zaštite okoliša, na primjer one kojima bi se otklonili novi rizici povezani s novim proizvodima ili uslugama, a praktične koristi bile bi vrlo ograničene. Ako države članice poduzimaju mjere za otklanjanje takvih rizika, posebno u područjima u kojima Unija ima ograničene nadležnosti kao što je radno pravo, ne bi ih trebalo sprečavati ako to smatraju potrebnim za reguliranje primjene obveza dužne pažnje u posebnim okolnostima;
- stavkom 4. mijenja se članak 8. Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje o utvrđivanju i procjeni stvarnih i potencijalnih negativnih učinaka zamjenom stavka 2. točke (b) i stavka 4. i dodavanjem novih stavaka 2.a i 5. koji se odnose na lanac aktivnosti:
 - mjere dužne pažnje u pravilu se ograničavaju na vlastito poslovanje poduzeća, poslovanje njihovih poduzeća kćeri i, ako je povezano s njihovim lancima aktivnosti, poslovanje njihovih izravnih poslovnih partnera. Stoga bi, kad je riječ o poslovnim odnosima, nakon mapiranja svojih lanaca vrijednosti poduzeća bila dužna provesti dubinsku procjenu samo za izravne poslovne partnere. U Prijedlogu se isto tako ukazuje na mogućnost da poduzeća dužnu pažnju moraju usmjeriti izvan opsega izravnog poslovnog partnera, i to ako imaju vjerodostojne informacije koje upućuju na negativan učinak na razini neizravnog poslovnog partnera. To se, na primjer, može dogoditi ako struktura poslovnog odnosa nije ekonomski opravdana jer je odabrana kako bi se inače izravni dobavljač sa štetnim aktivnostima isključio iz opsega odgovornosti poduzeća, ako je poduzeće primilo pritužbu o štetnim aktivnostima na razini

neizravnog dobavljača ili zna da postoje vjerodostojna izvješća nevladinih organizacija ili medija o takvim aktivnostima ili ima informacije o prethodnim incidentima u kojima je taj dobavljač sudjelovao ili ako poduzeće putem svojih poslovnih kontakata sazna za probleme na određenoj lokaciji (npr. u području sukoba). U tim bi slučajevima poduzeća trebala biti dužna dodatno procijeniti situaciju. Ako se procjenom potvrdi vjerojatnost ili postojanje negativnog učinka, trebalo bi smatrati da je takav učinak utvrđen. Osim toga, poduzeće bi trebalo nastojati osigurati da se duž lanca aktivnosti poštuje njegov kodeks ponašanja (kaskadno ugovaranje) kao dio njegove politike dužne pažnje u kojem se utvrđuju očekivanja o zaštiti ljudskih prava, uključujući radnička prava, i okoliša u poslovanju. To je u skladu s pristupom iz njemačkog Zakona o lancu opskrbe (*Lieferkettensorgfaltspflicht-Gesetz*), koji sadržava slična pravila o ograničavanju dužne pažnje na izravne dobavljače i mogućem proširivanju tog opsega na temelju dostupnih informacija. Poduzeće bi trebalo uzeti u obzir i mjere potpore MSP-ovima; i

- dodatno se ograničava učinak prelijevanja na poduzeća s manje od 500 zaposlenika (tj. MSP-ove i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije) ograničavanjem količine informacija koje velika poduzeća mogu zatražiti u okviru mapiranja lanca vrijednosti na informacije navedene u dobrovoljnom standardu izvješćivanja o održivosti za MSP-ove, osim ako su potrebne dodatne informacije, na primjer zato što standardi ne obuhvaćaju neki relevantni učinak, i ako se takve informacije razumno ne mogu dobiti na bilo koji drugi način;
- stavcima 5. i 6. zamjenjuje se članak 10. stavak 6. i članak 11. stavak 7. Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje o prekidu sudjelovanja kako bi se uklonila obveza prekida poslovnih odnosa u slučaju stvarnih i potencijalnih negativnih učinaka. Poduzeća se mogu naći u situaciji da se njihova proizvodnja u velikoj mjeri oslanja na ulazne materijale jednog ili više specifičnih dobavljača. Isto tako, ako su poslovne aktivnosti takvog dobavljača povezane s ozbiljnim negativnim učincima, na primjer dječjim radom ili znatnom štetom za okoliš, a poduzeće je iscrpilo sve mjere dužne pažnje u bezuspješnom pokušaju otklanjanja tih učinaka, ono bi kao krajnju mjeru trebalo suspendirati poslovni odnos i nastaviti surađivati s dobavljačem na traženju rješenja, po mogućnosti iskorištavajući pritisak ostvaren suspenzijom;
- stavkom 7. mijenja se članak 13. o smislenoj suradnji s dionicima izmjenom stavka 3. točke (a) i brisanjem točaka (c) i (e) kako bi se pojasnilo da su poduzeća dužna surađivati samo s „relevantnim” dionicima, čime se naglašava da se ne moraju savjetovati sa svakom skupinom dionika, već se mogu ograničiti na one dionike koji su povezani s određenom fazom dotičnog postupka dužne pažnje (npr. na pogođene pojedince u fazi oblikovanja mjere za otklanjanje štete). Osim toga, predloženim izmjenama dodatno se ograničavaju faze postupka dužne pažnje u kojima poduzeća moraju surađivati s dionicima;
- stavkom 8. mijenja se članak 15. Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje o praćenju kako bi se intervali u kojima poduzeća trebaju redovito procjenjivati prikladnost i djelotvornost mjera dužne pažnje produljili s jedne godine na pet godina. Time će se znatno rasteretiti poduzeća obuhvaćena područjem primjene i njihovi poslovni partneri (često MSP-ovi), koji bi se u okviru tih postupaka praćenja mogli suočiti sa zahtjevima za (detaljne) informacije. U Prijedlogu se isto tako uzima u obzir da se poslovni odnosi te rizici i učinci koji proizlaze iz aktivnosti obuhvaćenih takvim poslovnim odnosima mogu s vremenom mijenjati, ponekad čak

i u kratkim rokovima. Osim toga, na temelju iskustva iz provedbe moglo bi se pokazati da su mjere poduzete za otklanjanje potencijalnih ili stvarnih učinaka neprikladne ili nedjelotvorne, a ta saznanja mogla bi se pojaviti prije datuma sljedeće redovite procjene. Stoga bi poduzeće u takvim situacijama trebalo provesti *ad hoc* procjene;

- stavkom 9. mijenja se članak 19. stavak 3. Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje kako bi se Komisija obvezala da u roku od pola godine objavi opće smjernice s praktičnim savjetima i primjerima dobre prakse o tome kako provesti dubinsku analizu u skladu s Direktivom;
- stavkom 10. mijenja se članak 22. stavak 1. o planovima tranzicije za ublažavanje klimatskih promjena koje donose poduzeća kako bi se osigurala veća pravna jasnoća i usklađenost Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje sa sustavom izvješćivanja o održivosti iz Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti. Točnije, predlaže se izmjena zahtjeva za provedbu plana tranzicije za ublažavanje klimatskih promjena. U Prijedlogu se jasno navodi da bi taj plan trebao uključivati planirane i poduzete mjere provedbe. Na donošenje plana i njegove početne i ažurirane verzije i dalje se primjenjuje administrativni nadzor;
- stavkom 11. zamjenjuje se članak 27. stavak 4. o izricanju novčanih kazni u okviru javne provedbe. U aktualnom tekstu članka 27. već se pojašnjava da se „[p]ri odlučivanju o izricanju sankcija i, u slučaju izricanja takvih sankcija, pri određivanju njihove prirode i odgovarajuće razine” u obzir uzimaju čimbenici kojima se utvrđuje težina kršenja (i to priroda, težina i trajanje kršenja te ozbiljnost učinaka koji proizlaze iz tog kršenja) te postoje li olakotne okolnosti (npr. ulaganja i pružena ciljana potpora) ili otegotne okolnosti (npr. ponavljanje kršenja). Osim toga, odredbom se propisuje da sve izrečene sankcije moraju biti „učinkovite [...], proporcionalne i odvraćajuće”. To je u skladu sa sličnim odredbama u drugim zakonodavnim aktima EU-a, na primjer u Općoj uredbi o zaštiti podataka. Prema Direktivi države članice nisu dužne odrediti maksimalni iznos novčanih kazni (tj. „gornju granicu”), ali se propisuje da, ako države članice ipak odluče to učiniti, takva gornja granica „ne iznosi manje od 5 % neto prometa poduzeća na svjetskoj razini”. Svrha uvođenja te odredbe bila je osigurati jednake uvjete u Uniji sprečavanjem država članica da odrede gornju granicu koja bi ugrozila učinkovitost i odvraćajući učinak novčanih kazni izrečenih poduzećima u njihovoj nadležnosti. Međutim, ta je odredba dovela do nejasnoća. Naime, iako takva gornja granica ne implicira stvarne novčane kazne izrečene u nekom konkretnom slučaju, ponekad je pogrešno tumačeno da se radi o minimalnom iznosu novčanih kazni. Kako bi se situacija razjasnila, predloženim se izmjenama nastoji drukčije riješiti pitanje jednakih uvjeta, i to tako da se Komisiji povjeri izrada smjernica o novčanim kaznama (instrument koji postoji i u drugim područjima, npr. pravu tržišnog natjecanja i zaštiti podataka) u suradnji s državama članicama i da se državama članicama zabrani određivanje gornje granice novčanih kazni jer bi to nadzornim tijelima onemogućilo da izriču sankcije u skladu s čimbenicima i načelima utvrđenima u članku 27. stavcima 1. i 2. Nadalje, Prijedlogom se briše zahtjev da novčana kazna bude razmjerna neto prihodu poduzeća na svjetskoj razini;
- stavkom 12. mijenja se članak 29. Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje o građanskopravnoj odgovornosti brisanjem stavka 1., stavka 3. točke (d) i stavka 7. te izmjenom stavaka 2., 4. i 5.:

- iz Direktive se uklanja poseban sustav odgovornosti na razini EU-a. Isto tako, u skladu s temeljnim ciljem Direktive da se osigura zaštita žrtava od kršenja ljudskih prava i štete za okoliš koji proizlaze iz poslovnih aktivnosti, predloženim izmjenama zadržavaju se zahtjevi za učinkovit pristup pravosuđu, uključujući pravo na potpunu naknadu štete ako se poduzeće smatra odgovornim za neispunjavanje zahtjeva dužne pažnje iz odredaba nacionalnog prava donesenih u skladu s ovom Direktivom i u slučaju da je takvim neispunjavanjem zahtjeva prouzročena šteta, uz istodobnu zaštitu poduzeća od prekomjerne naknade;
 - s obzirom na različite nacionalne propise i tradicije kad je riječ o dopuštanju udruženih tužbi, iz Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje briše posebni zahtjev povezan s tim tužbama; i
 - iz istog razloga briše se zahtjev da države članice moraju osigurati da pravila o građanskopravnoj odgovornosti imaju prevladavajuću obveznu primjenu u slučajevima kad pravo koje se primjenjuje na zahtjeve u tom smislu nije nacionalno pravo države članice; i
- stavkom 13. uklanja se članak 36. stavak 1. Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje brisanjem prve klauzule o preispitivanju iz te direktive kojom bi se od Komisije zahtijevalo da „najkasnije 26. srpnja 2026.” Europskom parlamentu i Vijeću podnese izvješće o potrebi za utvrđivanjem dodatnih zahtjeva dužne pažnje za održivost prilagođenih reguliranim financijskim poduzećima u pogledu pružanja financijskih usluga i investicijskih aktivnosti te o mogućnostima za takve zahtjeve dužne pažnje i njihovim učincima. Budući da se tom klauzulom o preispitivanju ne ostavlja vremena da se uzme u obzir iskustvo s novouspostavljenim općim okvirom za dužnu pažnju, predlaže se njezino brisanje.

Člankom 5. propisuje se da su države članice dužne ovu Direktivu prenijeti najkasnije do [12 mjeseci nakon stupanja na snagu] i Komisiji dostaviti tekst svojih mjera za prenošenje.

U članku 6. navodi se da ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni direktiva 2006/43/EZ, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 i (EU) 2024/1760 u pogledu određenih zahtjeva za korporativno izvješćivanje o održivosti i dužnu pažnju za održivo poslovanje**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 50. i 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²⁰,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U svojoj Komunikaciji od 11. veljače 2025. naslovljenoj „Jednostavnija i brža Europa: Komunikacija o provedbi i pojednostavnjenju”²¹ Europska komisija utvrdila je viziju programa provedbe i pojednostavnjenja kojim će se ostvariti brza i vidljiva poboljšanja za građane i poduzeća. Za to nije dovoljan postupni pristup pa Unija mora poduzeti odvažne mjere kako bi se taj cilj ostvario. Komisija, Europski parlament, Vijeće, tijela država članica na svim razinama i dionici trebaju surađivati kako bi se racionalizirala i pojednostavnila pravila EU-a te nacionalna i regionalna pravila, a politike provodile učinkovitije.
- (2) U kontekstu Komisijina nastojanja da se smanji opterećenje povezano s izvješćivanjem i poveća konkurentnost potrebno je izmijeniti direktive 2006/43/EZ²², 2013/34/EU²³, (EU) 2022/2464²⁴ i (EU) 2024/1760 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵ i

²⁰ SL C [...], [...], str. [...].²¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 11. veljače 2025., Jednostavnija i brža Europa: Komunikacija o provedbi i pojednostavnjenju, COM(2025) 47 final.²² Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>).²³ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

istodobno zadržati ciljeve politike iz europskog zelenog plana²⁶ i akcijskog plana za održivo financiranje²⁷.

- (3) Prema članku 26.a stavku 1. Direktive 2006/43/EZ države članice zahtijevaju da ovlašteni revizori i revizorska društva obavljaju provjeru izvješćivanja o održivosti u skladu sa standardima ograničene provjere koje treba donijeti Komisija. Prema članku 26.a stavku 3. te direktive Komisija je dužna te standarde donijeti do 1. listopada 2026. Poduzeća su izrazila zabrinutost u vezi s radom pružatelja usluga provjere i izrazila potrebu za fleksibilnošću u otklanjanju specifičnih rizika i ključnih problema utvrđenih u područjima provjere izvješćivanja o održivosti. Kako bi Komisija mogla uzeti u obzir te probleme, trebalo bi joj omogućiti veću fleksibilnost u donošenju tih standarda. U svakom slučaju, Komisija će do 2026., prije nego što delegiranim aktom donese standarde, izdati ciljne smjernice za provjeru u kojima će se pojasniti postupci koje pružatelji usluge provjere trebaju provesti u okviru angažmana ograničene provjere.
- (4) Prema članku 26.a stavku 3. drugom podstavku Direktive 2006/43/EZ Komisija se ovlašćuje da do 1. listopada 2028., a nakon procjene izvedivosti, donese standarde razumne provjere. Kako bi se izbjeglo povećanje troškova provjere za poduzeća, trebalo bi ukloniti zahtjev za donošenje standarda razumne provjere.
- (5) Prema članku 19.a stavku 1. Direktive 2013/34/EU, velika poduzeća te mala i srednja poduzeća čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu EU-a, isključujući mikropoduzeća, moraju sastaviti i objaviti izjavu o održivosti na pojedinačnoj razini. Kako bi se smanjilo opterećenje poduzeća povezano s izvješćivanjem, obvezu sastavljanja i objave izjave o održivosti na pojedinačnoj razini trebalo bi ograničiti na velika poduzeća koja u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine. Da bi poduzeće bilo veliko, mora premašivati dva od tri kriterija iz članka 3. stavka 4. Direktive 2013/34/EU, što znači da se zahtjevi za izvješćivanje primjenjuju na poduzeća koja u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine i neto prihod veći od 50 000 000 EUR ili ukupnu bilancu veću od 25 000 000 EUR.
- (6) Potrebno je pronaći ravnotežu između ciljeva generiranja podataka i smanjenja administrativnog opterećenja. Izvješća o održivosti, uključujući informacije iz članka 8. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća²⁸, koja podnose velika poduzeća s prosječno više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine,

²⁴ Direktiva (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 537/2014, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Direktive 2013/34/EU u pogledu korporativnog izvješćivanja o održivosti (SL L 322, 16.12.2022., str. 15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>).

²⁵ Direktiva (EU) 2024/1760 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 i Uredbe (EU) 2023/2859 (SL L, 2024/1760, 5.7.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).

²⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 11. prosinca 2019., „Europski zeleni plan”, COM(2019) 640 final.

²⁷ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 8. ožujka 2018., „Akcijski plan: Financiranje održivog rasta”, COM(2018) 97 final.

²⁸ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

nužna su za razumijevanje tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu. S obzirom na ravnotežu koju treba pronaći između ciljeva generiranja podataka i smanjenja administrativnog opterećenja, velika poduzeća obuhvaćena novim područjem primjene izvješćivanja o održivosti čiji neto prihod ne premašuje 450 000 000 EUR tijekom financijske godine trebala bi moći fleksibilnije objavljivati informacije iz članka 8. Uredbe (EU) 2020/852. Komisija bi trebala biti ovlaštena za utvrđivanje pravila kojima se dopunjuje sustav izvješćivanja za ta poduzeća. Posebno bi trebalo pojasniti da je Komisija ovlaštena za utvrđivanje sustava izvješćivanja za djelatnosti koje su samo djelomično usklađene s taksonomijom.

- (7) U članku 1. stavku 3. Direktive 2013/34/EU utvrđuje se da se na kreditne institucije i osiguravajuća poduzeća koji su velika poduzeća ili mala i srednja poduzeća, isključujući mikropoduzeća, čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu EU-a primjenjuju zahtjevi za izvješćivanje o održivosti utvrđeni u toj direktivi, bez obzira na njihov pravni oblik. Budući da bi područje primjene pojedinačnog izvješćivanja o održivosti trebalo ograničiti na velika poduzeća koja u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine, to suženje područja primjene trebalo bi se primjenjivati i na kreditne institucije i osiguravajuća društva.
- (8) Na Europski fond za financijsku stabilnost (EFSF) osnovan Okvirnim sporazumom o EFSF-u primjenjuju se zahtjevi za izvješćivanje o održivosti utvrđeni u Direktivi 2013/34/EU, ali je on izuzet iz sustava izvješćivanja o održivosti utvrđenog u Direktivi 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁹ u skladu s člankom 8. te direktive. Iako se radi o velikom poduzeću osnovanom u pravnom obliku navedenom u Prilogu I. Direktivi 2013/34/EU, EFSF ima mandat za očuvanje financijske stabilnosti u Uniji pružanjem privremene financijske pomoći državama članicama čija je valuta euro, koji je vrlo sličan mandatu Europskog stabilizacijskog mehanizma (ESM), na koji se ne primjenjuju zahtjevi za izvješćivanje o održivosti. Kako bi se na EFSF primjenjivali isti kriteriji u pogledu izvješćivanja o održivosti kao i na ESM i radi usklađenosti sa sustavom izuzeća utvrđenim u Direktivi 2004/109/EZ, EFSF bi trebao biti izuzet iz sustava izvješćivanja o održivosti utvrđenog u Direktivi 2013/34/EU.
- (9) U skladu s člankom 19.a stavkom 3. Direktive 2013/34/EU poduzeća su dužna objavljivati informacije o vlastitom poslovanju i o svojem lancu vrijednosti. Za poduzeća u lancu vrijednosti koja nisu obvezna izvješćivati o svojoj održivosti potrebno je smanjiti opterećenje koje proizlazi iz izvješćivanja. Stoga za potrebe objavljivanja informacija o održivosti na pojedinačnoj ili konsolidiranoj razini, kako je propisano Direktivom 2013/34/EU i ne dovodeći u pitanje zahtjeve Unije za provedbu postupka dužne pažnje, poduzeće koje izvješćuje ne bi trebalo od poduzeća u svojem lancu vrijednosti s poslovnim nastanom u Uniji ili izvan nje koja tijekom financijske godine u prosjeku nemaju više od 1000 zaposlenika tražiti informacije koje nadilaze informacije navedene u dobrovoljnim standardima za poduzeća koja nisu obvezna izvješćivati o svojoj održivosti. Međutim, poduzeće koje izvješćuje trebalo bi moći od takvih poduzeća u svojem lancu vrijednosti pribaviti dodatne informacije o održivosti koje se redovno razmjenjuju među poduzećima u dotičnom sektoru. Trebalo bi smatrati da poduzeća koja izvješćuju o svojem lancu vrijednosti u skladu s tim

²⁹ Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 39, 31.12.2004., str. 38., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/109/oj>).

ograničenjima ispunjavaju obvezu izvješćivanja o svojoj održivosti. Pružatelji usluga provjere trebali bi pripremiti svoje mišljenje o provjeri poštujući zahtjev da poduzeća ne bi trebala od poduzeća u svojem lancu vrijednosti koja tijekom financijske godine u prosjeku nemaju više od 1000 zaposlenika tražiti informacije koje nadilaze informacije navedene u dobrovoljnim standardima za poduzeća koja nisu obvezna izvješćivati o svojoj održivosti. U tu bi svrhu Komisija trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranog akta kojim bi se predvidjeli dobrovoljni standardi izvješćivanja o održivosti za poduzeća koja nisu obvezna izvješćivati o svojoj održivosti. Ti standardi trebali bi biti proporcionalni i relevantni s obzirom na kapacitete i značajke tih poduzeća te opseg i složenost njihovih aktivnosti. Tim bi se standardima, kad je to moguće, trebala odrediti i struktura prikazivanja tih informacija.

- (10) Člankom 29.c stavkom 1. Direktive 2013/34/EU omogućuje se malim i srednjim poduzećima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu EU-a, malim i jednostavnim institucijama, vlastitim društvima za osiguranje i vlastitim društvima za reosiguranje da objavljuju informacije o održivosti u skladu s ograničenim skupom standarda koje treba donijeti Komisija. Budući da bi mala i srednja poduzeća čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu EU-a trebalo izuzeti od izvješćivanja o održivosti, trebalo bi ukloniti ovlast Komisije za donošenje delegiranih akata kojima bi se predvidjeli standardi izvješćivanja o održivosti za ta mala i srednja poduzeća.
- (11) Člankom 19.a stavkom 7. Direktive 2013/34/EU malim i srednjim poduzećima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu EU-a omogućuje se izuzeće od izvješćivanja o održivosti tijekom prve dvije godine primjene tih zahtjeva. Budući da bi mala i srednja poduzeća trebalo izuzeti od izvješćivanja o održivosti, trebalo bi ukloniti odredbu kojom se omogućuje dvogodišnje izuzeće.
- (12) Člankom 29.a stavkom 1. Direktive 2013/34/EU zahtijeva se da matična poduzeća velikih grupa sastave i objave izjavu o održivosti na konsolidiranoj razini. Kako bi se tim matičnim poduzećima smanjilo opterećenje povezano s izvješćivanjem, područje primjene tog zahtjeva trebalo bi ograničiti na matična poduzeća velikih grupa koja na konsolidiranoj osnovi u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine.
- (13) Člankom 29.b stavkom 1. trećim podstavkom Direktive 2013/34/EU Komisija se ovlašćuje za utvrđivanje sektorskih standarda izvješćivanja donošenjem delegiranih akata, pri čemu prvi skup takvih standarda treba donijeti do 30. lipnja 2026. Kako bi se izbjeglo povećanje broja propisanih podataka o kojima bi poduzeća trebala izvješćivati, tu bi ovlast trebalo ukloniti.
- (14) Člankom 29.b stavkom 4. Direktive 2013/34/EU propisuje se da se u standardima izvješćivanja o održivosti ne smiju utvrđivati objave prema kojima bi poduzeća bila dužna od malih i srednjih poduzeća u svojem lancu vrijednosti pribaviti informacije koje nadilaze informacije koje se objavljuju u skladu sa standardima izvješćivanja o održivosti za mala i srednja poduzeća čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu EU-a. Budući da bi mala i srednja poduzeća čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu EU-a trebalo izuzeti od izvješćivanja o održivosti te kako bi se smanjilo opterećenje povezano s izvješćivanjem za poduzeća u lancu vrijednosti koja nisu obvezna izvješćivati o svojoj održivosti, u standardima izvješćivanja o održivosti ne bi se trebale navoditi objave prema kojima bi poduzeća bila dužna od poduzeća u svojem lancu vrijednosti koja u prosjeku imaju manje od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine pribaviti informacije koje nadilaze

informacije koje treba objaviti u skladu s dobrovoljnim standardima izvješćivanja o održivosti za poduzeća koja nisu obvezna izvješćivati o svojoj održivosti.

- (15) Člankom 29.d Direktive 2013/34/EU propisuje se da su poduzeća na koja se primjenjuju zahtjevi iz članka 19.a i 29.a te direktive dužna izraditi svoje izvješće posloводства ili konsolidirano izvješće posloводства, ovisno o tome što je primjenjivo, u elektroničkom formatu za izvješćivanje utvrđenom u članku 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/815³⁰, i opisno označavati svoje izvješćivanje o održivosti, što uključuje objave utvrđene u članku 8. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća³¹, u skladu s elektroničkim formatom za izvješćivanje koji će se utvrditi tom delegiranom uredbom. Kako bi se poduzećima pružila jasnoća, trebalo bi utvrditi da do donošenja takvih pravila o označavanju delegiranom uredbom poduzeća ne bi trebala biti obvezna opisno označavati svoja izvješća o održivosti.
- (16) U članku 33. stavku 1. Direktive 2013/34/EU utvrđuje se da su članovi administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela poduzeća kolektivno odgovorni osigurati da se sljedeći dokumenti sastave i objave u skladu sa zahtjevima te direktive. Kako bi se poduzećima osigurala fleksibilnost i smanjilo njihovo opterećenje izvješćivanja, trebalo bi utvrditi da je kolektivna odgovornost članova administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela poduzeća kad je riječ o usklađenosti sa zahtjevima iz članka 29.d te direktive u pogledu digitalizacije izvješća posloводства ograničena na njegovu objavu u jedinstvenom elektroničkom formatu, uključujući opisno označavanje izvješća o održivosti u istom formatu.
- (17) U skladu s člankom 40.a stavkom 1. četvrtim i petim podstavkom Direktive 2013/34/EU, poduzeće u Uniji koje je poduzeće kći poduzeća iz treće zemlje koje ostvaruje neto prihod veći od 150 000 000 EUR u Uniji ili, ako takvo poduzeće kći ne postoji, podružnica u Uniji koja ostvaruje neto prihod veći od 40 000 000 EUR, objavljuje i stavlja na raspolaganje izvješće o održivosti na razini grupe matičnog poduzeća iz treće zemlje. Radi bolje usklađenosti s kriterijima za definiranje poduzeća obuhvaćenih područjem primjene Direktive (EU) 2024/1760, prag neto prihoda za poduzeće iz treće zemlje trebalo bi povećati sa 150 000 000 EUR na 450 000 000 EUR. Radi dosljednosti i smanjenja opterećenja trebalo bi prilagoditi veličinu poduzeća kćeri i podružnice koja će biti obuhvaćena područjem primjene članka 40.a. Veličinu poduzeća kćeri trebalo bi uskladiti s veličinom velikog poduzeća, dok bi se kriterij neto prihoda za podružnicu trebao povećati s 40 000 000 EUR na 50 000 000 EUR kako bi se uskladio s pragom neto prihoda za velika poduzeća.
- (18) U članku 5. stavku 2. prvom podstavku Direktive (EU) 2022/2464 utvrđeni su datumi do kojih države članice trebaju primjenjivati zahtjeve za izvješćivanje o održivosti utvrđene u Direktivi 2013/34/EU, a oni se razlikuju ovisno o veličini predmetnog poduzeća. Budući da bi područje primjene zahtjeva za pojedinačno izvješćivanje o održivosti trebalo ograničiti tako da obuhvaća samo velika poduzeća koja u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine i da bi u skladu s tim

³⁰ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/815 od 17. prosinca 2018. o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvješćivanje (SL L 143, 29.5.2019., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/815/oj).

³¹ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

trebalo suziti područje primjene zahtjeva za konsolidirano izvješćivanje o održivosti, trebalo bi prilagoditi kriterije za određivanje datuma primjene i ukloniti upućivanje na mala i srednja poduzeća čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu EU-a.

- (19) U članku 5. stavku 2. trećem podstavku Direktive (EU) 2022/2464 utvrđeni su datumi do kojih države članice trebaju primjenjivati zahtjeve za izvješćivanje o održivosti utvrđene u Direktivi 2004/109/EZ, a oni se razlikuju ovisno o veličini predmetnog izdavatelja. Budući da bi područje primjene zahtjeva za pojedinačno izvješćivanje o održivosti trebalo ograničiti tako da obuhvaća samo velika poduzeća koja u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine i da bi u skladu s tim trebalo suziti područje primjene zahtjeva za konsolidirano izvješćivanje o održivosti, trebalo bi prilagoditi kriterije za određivanje datuma primjene i ukloniti upućivanje na mala i srednja poduzeća.
- (20) Člankom 4. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1760 zabranjuje se državama članicama da u svoje nacionalno pravo uvedu odredbe, unutar područja obuhvaćenog direktivom, o utvrđivanju obveze dužne pažnje u području ljudskih prava i okoliša koje se razlikuju od onih utvrđenih u članku 8. stavcima 1. i 2. te članku 10. stavku 1. te direktive. Kako bi se osiguralo da države članice ne nadilaze tu direktivu i kako bi se izbjeglo fragmentiranje regulatornog okruženja koje bi stvorilo pravnu nesigurnost i nepotrebno opterećenje, odredbe Direktive (EU) 2024/1760 o potpunom usklađivanju trebalo bi proširiti na dodatne odredbe kojima se uređuju ključni aspekti postupka dužne pažnje. To posebno uključuje obvezu utvrđivanja negativnih učinaka, obveze otklanjanja utvrđenih negativnih učinaka ili onih koji su trebali biti utvrđeni, obveze suradnje s dionicima u određenim slučajevima i obvezu uspostave mehanizma za podnošenje pritužbi i za prijave. Državama članicama trebalo bi isto tako dopustiti uvođenje strožih ili preciznijih odredaba o drugim aspektima, među ostalim kako bi se uzeli u obzir novi rizici povezani s novim proizvodima ili uslugama.
- (21) U skladu s člankom 5. Direktive (EU) 2024/1760 države članice obvezne su osigurati da velika poduzeća iznad određene veličine provode postupak dužne pažnje u području ljudskih prava i okoliša na temelju rizika. Kako bi se smanjilo opterećenje za poduzeća koja moraju ispuniti tu obvezu, obveza dužne pažnje u pravilu bi trebala biti ograničena na vlastito poslovanje poduzeća, njegovih poduzeća kćeri i njegovih izravnih poslovnih partnera („prvi red”). Slijedom toga, kad je riječ o poslovnim odnosima, poduzeća bi trebala nakon mapiranja svojih lanaca aktivnosti biti obvezna provesti dubinsku procjenu samo na razini izravnih poslovnih partnera. Međutim, poduzeća se ne bi trebala ograničiti na izravne poslovne odnose ako imaju vjerodostojne informacije koje upućuju na negativan učinak na razini neizravnog poslovnog partnera. Vjerodostojne informacije znači objektivne informacije na temelju kojih poduzeće može zaključiti da postoji razumna vjerojatnost da su informacije istinite. To može biti slučaj ako predmetno poduzeće dobije pritužbu ili posjeduje informacije, na primjer, iz vjerodostojnih medija ili izvješća nevladinih organizacija, izvješća o nedavnim incidentima ili zbog opetovanih problema na određenim lokacijama o vjerojatnim ili stvarnim štetnim aktivnostima na razini neizravnog poslovnog partnera. Ako poduzeće ima takve informacije, trebalo bi provesti dubinsku procjenu. Poduzeća bi trebala provesti dubinske procjene negativnih učinaka nastalih izvan opsega njihova izravnog poslovnog partnera ako struktura tog poslovnog odnosa nije ekonomski opravdana jer je odabrana kako bi se inače izravni dobavljač sa štetnim aktivnostima isključio iz opsega odgovornosti poduzeća. Ako se dubinskom procjenom potvrdi vjerojatnost ili postojanje negativnog učinka, trebalo bi smatrati da

je takav učinak utvrđen. Osim toga, poduzeća bi trebala nastojati osigurati da se duž lanca aktivnosti poštuje njihov kodeks ponašanja u skladu s kaskadnim ugovaranjem i potporom MSP-ovima kao dio njihove politike dužne pažnje u kojem se utvrđuju očekivanja o zaštiti ljudska prava, uključujući radnička prava, i okoliša u poslovanju.

- (22) Kako bi se ograničio učinak prelijevanja opterećenja na mala i srednja poduzeća te mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije kad je riječ o mapiranju lanca vrijednosti radi utvrđivanja negativnih učinaka, velika poduzeća trebala bi ograničiti zahtjeve za informacije na informacije navedene u dobrovoljnim standardima iz članka 29.a Direktive (EU) 2013/34/EU, osim ako su im potrebne dodatne informacije za provedbu mapiranja, a te informacije ne mogu dobiti na neki drugi razuman način.
- (23) Poduzeća se mogu naći u situaciji da se njihova proizvodnja u velikoj mjeri oslanja na ulazne materijale jednog ili više specifičnih dobavljača. Isto tako, ako su poslovne aktivnosti takvog dobavljača povezane s ozbiljnim negativnim učincima, uključujući dječji rad ili znatnu štetu za okoliš, a poduzeće je iscrpilo sve mjere dužne pažnje u bezuspješnom pokušaju otklanjanja tih učinaka, ono bi kao krajnju mjeru trebalo suspendirati poslovni odnos i nastaviti surađivati s dobavljačem na traženju rješenja, po mogućnosti iskorištavajući pritisak ostvaren suspenzijom.
- (24) U svrhu smanjenja opterećenja za poduzeća i proporcionalnijeg sudjelovanja dionika poduzeća bi trebala surađivati samo s radnicima i njihovim predstavnicima, uključujući sindikate, te pojedincima i zajednicama na čija prava ili interese izravno utječu ili bi mogli utjecati proizvodi, usluge i poslovanje poduzeća, njegovih poduzeća kćeri i poslovnih partnera, i koji su povezani s određenom fazom dotičnog postupka dužne pažnje. To uključuje pojedince ili zajednice u blizini postrojenja kojima upravljaju poslovni partneri ako su ti pojedinci ili zajednice izravno pogođeni onečišćenjem ili autohtone narode na čije pravo na zemljište ili resurse poslovni partner izravno utječe stjecanjem, razvojem ili drugim načinom korištenja zemljišta, šuma ili voda. Nadalje, sudjelovanje dionika trebalo bi biti obvezno samo u određenim fazama postupka dužne pažnje, i to u fazi utvrđivanja negativnih učinaka, pri izradi (pojačanih) akcijskih planova i pri osmišljavanju korektivnih mjera.
- (25) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za poduzeća, rok u kojem bi Komisija trebala donijeti opće smjernice o dužnoj pažnji trebalo bi odgoditi do 26. srpnja 2026. Isto tako, rok za primjenu Direktive (EU) 2024/1760 za prvu skupinu poduzeća trebalo bi odgoditi do 26. srpnja 2028. u skladu s Direktivom (EU) XXX/XXX³². To dvogodišnje razdoblje poduzećima bi trebalo osigurati dovoljno vremena da pri provedbi mjera dužne pažnje uzmu u obzir praktične smjernice i primjere dobre prakse iz Komisijinih smjernica.
- (26) Kako bi se Direktiva (EU) 2024/1760 bolje uskladila sa sustavom izvješćivanja o održivosti utvrđenim u Direktivi (EU) 2022/2464, zahtjev za provedbu plana tranzicije za ublažavanje klimatskih promjena trebalo bi zamijeniti pojašnjenjem da obveza poduzeća da donesu plan tranzicije obuhvaća i navođenje planiranih i poduzetih provedbenih mjera. Na obvezu donošenja plana i njegove početne i ažurirane verzije i dalje se primjenjuje administrativni nadzor.
- (27) U skladu s člankom 27. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1760 države članice dužne su utvrditi sankcije koje moraju biti „učinkovite [...], proporcionalne i odvraćajuće”. U skladu s člankom 27. stavkom 2. te direktive države članice dužne su pri odlučivanju o

³² Direktiva (EU) 2025/XX od

izricanju sankcija i, u slučaju izricanja sankcija, pri određivanju njihove prirode i odgovarajuće razine uzeti u obzir niz čimbenika koji određuju težinu povrede i olakotne ili otegotne okolnosti. U skladu s člankom 27. stavkom 4. te direktive države članice obvezne su sve izrečene novčane kazne temeljiti na neto prihodu predmetnog poduzeća na svjetskoj razini. Međutim, s obzirom na to da države članice već moraju uzeti u obzir niz čimbenika predviđenih člankom 27. stavkom 2. te direktive, suvišno je zahtijevati da se novčane kazne temelje na neto prihodu dotičnog društva na svjetskoj razini. Ipak, kako bi se osigurali jednaki uvjeti u cijeloj Uniji, državama članicama trebalo bi zabraniti da u svoje nacionalno zakonodavstvo uvedu gornju granicu za novčane kazne izrečene poduzećima u njihovoj nadležnosti zbog kojih nadzorna tijela ne bi mogla izreći sankcije u skladu s čimbenicima utvrđenima u članku 27. stavku 2. Nadalje, kako bi se uskladile provedbene prakse u cijeloj Uniji, Komisija bi u suradnji s državama članicama trebala izraditi smjernice za pomoć nadzornim tijelima pri određivanju razine sankcija.

- (28) Kako bi se ograničili mogući rizici od sudskih sporova povezani s usklađenim sustavom građanskopravne odgovornosti iz Direktive (EU) 2024/1760, trebalo bi ukloniti poseban sustav odgovornosti na razini Unije koji je trenutačno predviđen člankom 29. stavkom 1. te direktive. Isto tako, u skladu s međunarodnim pravom i pravom Unije države članice trebale bi biti obvezne osigurati da žrtve negativnih učinaka imaju učinkovit pristup pravosuđu i da im zajamče pravo na djelotvoran pravni lijek kako je utvrđeno u članku 2. stavku 3. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, članku 8. Opće deklaracije o ljudskim pravima, članku 9. stavku 3. Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija) i članku 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Države članice stoga bi trebale osigurati da, u slučaju da se poduzeće smatra odgovornim za neispunjavanje zahtjeva dužne pažnje utvrđenih Direktivom (EU) 2024/1760, i u slučaju da je takvim neispunjavanjem zahtjeva prouzročena šteta, žrtve mogu dobiti potpunu naknadu štete, koja bi se trebala dodijeliti u skladu s načelima djelotvornosti i ekvivalentnosti, uz istodobnu zaštitu poduzeća od prekomjerne naknade. S obzirom na različite nacionalne propise i tradicije na nacionalnoj razini kad je riječ o dopuštanju udruženih tužbi, iz Direktive (EU) 2024/1760 trebalo bi izbrisati posebni zahtjev povezan s tim tužbama. To brisanje ne dovodi u pitanje nijednu odredbu primjenjivog nacionalnog prava kojom se sindikatu, nevladinim organizacijama za ljudska prava ili zaštitu okoliša, drugoj nevladinoj organizaciji ili nacionalnoj instituciji za ljudska prava omogućuje pokretanje postupaka za ostvarivanje prava navodno oštećene strane ili podupiranje takvih postupaka koje je pokrenula izravno navodno oštećena strana. Nadalje, iz istog bi razloga trebalo izbrisati zahtjev da države članice moraju osigurati da pravila o građanskopravnoj odgovornosti imaju prevladavajuću obveznu primjenu u slučajevima kad pravo koje se primjenjuje na zahtjeve u tom smislu nije nacionalno pravo države članice. To brisanje ne ograničava mogućnost država članica da predvide da odredbe nacionalnog prava kojima se prenosi članak 29. Direktive (EU) 2024/1760 imaju prevladavajuću obveznu primjenu u skladu s člankom 16. Uredbe (EZ) br. 864/2007 kad pravo koje se primjenjuje na zahtjeve u tom smislu nije nacionalno pravo države članice.
- (29) U skladu s člankom 36. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1760 Komisija je dužna najkasnije do 26. srpnja 2026. Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće o potrebi za utvrđivanjem dodatnih zahtjeva dužne pažnje za održivost prilagođenih reguliranim financijskim poduzećima koji se odnose na pružanje financijskih usluga i investicijskih aktivnosti te o opcijama za takve zahtjeve dužne pažnje i njihovim

učincima. Budući da se tom klauzulom o preispitivanju ne ostavlja vremena da se uzme u obzir iskustvo s novouspostavljenim općim okvirom za dužnu pažnju, trebalo bi je ukloniti.

- (30) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice nego se zbog opsega ili učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (31) Direktivu 2006/43/EZ, Direktivu 2013/34/EU, Direktivu (EU) 2022/2464 i Direktivu (EU) 2024/1760 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2006/43/EZ

Direktiva 2006/43/EZ mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 26.a stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 48.a radi dopune ove Direktive kako bi se predvidjeli standardi ograničene provjere koji utvrđuju postupke koje revizor ili revizori i revizorsko društvo ili društva provode kako bi donijeli svoje zaključke o provjeri izvješćivanja o održivosti, uključujući planiranje angažmana, razmatranje rizika i odgovor na rizike, te vrste zaključaka koje treba uključiti u izvješće o provjeri izvješćivanja o održivosti ili, ako je relevantno, u revizorsko izvješće.

Komisija može donijeti standarde provjere iz prvog podstavka samo ako:

- (a) su izrađeni u skladu s propisim postupcima, pod javnim nadzorom i zadovoljavaju uvjet transparentnosti;
- (b) ako doprinose visokom razinom vjerodostojnosti i kvalitete godišnjem ili konsolidiranom izvješćivanju o održivosti; i
- (c) pridonose javnom dobru Unije.”;

- (2) u članku 48.a stavku 2. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 26.a stavka 3. Komisiji se dodjeljuje na neodređeno vrijeme.”.

Članak 2.

Izmjene Direktive 2013/34/EU

Direktiva 2013/34/EU mijenja se kako slijedi:

- (1) Članak 1. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 3. uvodna formulacija zamjenjuje se sljedećim:

„Mjere za usklađenje propisane člancima 19.a, 19.b, 29.a, 29.aa, 29.d, 30. i 33., člankom 34. stavkom 1. drugim podstavkom točkom (aa), člankom 34.

stavcima 2. i 3. te člankom 51. ove Direktive primjenjuju se i na zakone i druge propise država članica koji se odnose na sljedeća poduzeća neovisno o njihovom pravnom obliku, pod uvjetom da su ta poduzeća velika poduzeća koja na datum bilance u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Mjere za usklađenje propisane člancima 19.a, 29.a i 29.d ne primjenjuju se na Europski fond za financijsku stabilnost (EFSF) osnovan Okvirnim sporazumom o EFSF-u ni na financijske proizvode navedene u članku 2. točki 12. podtočkama (b) i (f) Uredbe (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća*.

* Uredba (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenog 2019. o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga (SL L 317, 9.12.2019., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj>).”;

(2) članak 19.a mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Velika poduzeća koja na datum bilance u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine dužna su u izvješće posloводства uključiti informacije potrebne za razumijevanje učinka poduzeća na pitanja održivosti i informacije potrebne za razumijevanje načina na koji pitanja održivosti utječu na razvoj, poslovne rezultate i položaj poduzeća.”;

(b) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako je primjenjivo, informacije iz stavaka 1. i 2. sadržavaju informacije o vlastitom poslovanju poduzeća i njegovu lancu vrijednosti, uključujući njegove proizvode i usluge, njegove poslovne odnose i njegov lanac opskrbe. Države članice osiguravaju da za potrebe izvješćivanja o informacijama o održivosti u skladu s ovom Direktivom poduzeća od poduzeća u svojem lancu vrijednosti koja na datum bilance u prosjeku nemaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine ne traže informacije koje nadilaze informacije navedene u dobrovoljnim standardima iz članka 29.ca, osim dodatnih informacija o održivosti koje se redovno razmjenjuju među poduzećima u dotičnom sektoru. Smatra se da su poduzeća ispunila obvezu izvješćivanja o informacijama o lancu vrijednosti utvrđenu u ovom stavku ako izvješćuju o potrebnim informacijama o lancu vrijednosti, ali ne i o informacijama o poduzećima iz svojeg lanca vrijednosti koja na datum bilance u prosjeku nemaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine koje nadilaze informacije navedene u dobrovoljnim standardima iz članka 29.ca, osim dodatnih informacija o održivosti koje se redovno razmjenjuju među poduzećima u dotičnom sektoru.”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Prvim podstavkom ne dovode se u pitanje zahtjevi Unije da poduzeća provode postupak dubinske analize.”;

(c) stavci 6. i 7. brišu se;

(3) umeće se sljedeći članak 19.b:

„Članak 19.b

Neobvezno izvješćivanje o taksonomiji za određena poduzeća

1. Države članice osiguravaju da, odstupajući od članka 8. Uredbe (EU) 2020/852, poduzeća iz članka 19.a stavka 1. ove Direktive koja na datume bilance ne premašuju neto prihod od 450 000 000 EUR tijekom financijske godine primjenjuju stavke 2., 3. i 4. ove Direktive.

2. Poduzeće iz stavka 1. koje tvrdi da su njegove djelatnosti povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima na temelju članaka 3. i 9. Uredbe (EU) 2020/852 ili s gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene zahtjeve iz te odredbe u svoje izvješće posloводства uključuje informacije o tome kako su i u kojoj mjeri njegove djelatnosti povezane s tim gospodarskim djelatnostima.

3. Konkretno, nefinancijsko poduzeće koje tvrdi da su njegove djelatnosti povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima na temelju članaka 3. i 9. Uredbe (EU) 2020/852 objavljuje sljedeće pokazatelje:

- (a) udio svojeg prihoda koji proizlazi iz proizvoda ili usluga povezanih s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima na temelju članaka 3. i 9. te uredbe;
- (b) udio svojih kapitalnih rashoda koji se odnosi na imovinu ili postupke povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima na temelju članaka 3. i 9. te uredbe.

Nefinancijsko poduzeće koje objavljuje pokazatelje iz prvog podstavka može objaviti udio svojih operativnih rashoda koji se odnosi na imovinu ili postupke povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima na temelju članaka 3. i 9. Uredbe (EU) 2020/852.

4. Nefinancijsko poduzeće koje tvrdi da su njegove djelatnosti povezane s gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene zahtjeve iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/852 objavljuje sljedeće pokazatelje:

- (a) udio svojeg prihoda koji proizlazi iz proizvoda ili usluga povezanih s gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene zahtjeve iz članka 3. te uredbe;
- (b) udio svojih kapitalnih rashoda koji se odnosi na imovinu ili postupke povezane s gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene zahtjeve iz članka 3. te uredbe.

Nefinancijsko poduzeće koje objavljuje pokazatelje iz prvog podstavka može objaviti udio svojih operativnih rashoda koji se odnosi na imovinu ili postupke povezane s gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene zahtjeve iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/852.

5. Komisija donosi delegirani akt u skladu s člankom 49. ove Direktive radi dopune stavaka 1., 2., 3. i 4. ovog članka kako bi se utvrdili sadržaj i prikaz informacija koje se trebaju objaviti na temelju tih stavaka, uključujući sadržaj informacija o gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene kriterije iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/852, i kako bi se utvrdila metodologija koja se treba upotrebljavati za usklađivanje s tim stavcima, uzimajući u obzir posebnosti financijskih i nefinancijskih poduzeća te kriterije tehničke provjere utvrđene na temelju te uredbe.”;

(4) članak 29.a mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Matična poduzeća velike grupe koja na datum bilance na konsolidiranoj osnovi u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine dužna su u konsolidirano izvješće posloводства uključiti informacije potrebne za razumijevanje učinka grupe na pitanja održivosti i informacije potrebne za razumijevanje načina na koji pitanja održivosti utječu na razvoj, poslovne rezultate i položaj grupe.”;

(b) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako je primjenjivo, informacije iz stavaka 1. i 2. sadržavaju informacije o vlastitom poslovanju grupe i njezinu lancu vrijednosti, uključujući njezine proizvode i usluge, poslovne odnose i lanac opskrbe. Države članice osiguravaju da za potrebe izvješćivanja o informacijama o održivosti u skladu s ovom Direktivom poduzeća od poduzeća u svojem lancu vrijednosti koja na datume bilance u prosjeku nemaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine ne traže informacije koje nadilaze informacije navedene u dobrovoljnim standardima iz članka 29.ca, osim dodatnih informacija o održivosti koje se redovno razmjenjuju među poduzećima u dotičnom sektoru. Smatra se da su poduzeća ispunila obvezu izvješćivanja o informacijama o lancu vrijednosti utvrđenu u ovom stavku ako izvješćuju o potrebnim informacijama o lancu vrijednosti, ali ne objavljuju one informacije o poduzećima iz svojeg lanca vrijednosti koja na datume bilance u prosjeku nemaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine koje nadilaze informacije navedene u dobrovoljnim standardima iz članka 29.ca, osim dodatnih informacija o održivosti koje se redovno razmjenjuju među poduzećima u dotičnom sektoru.”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Prvim podstavkom ne dovode se u pitanje zahtjevi Unije da poduzeća provode postupak dubinske analize.”;

(5) umeće se sljedeći članak 29.aa:

„Članak 29.aa

Neobvezno izvješćivanje o taksonomiji za određena matična poduzeća

1. Države članice osiguravaju da, odstupajući od članka 8. Uredbe (EU) 2020/852, matična poduzeća iz članka 29.a stavka 1. ove Direktive koja na datume

bilance ne premašuju neto prihod od 450 000 000 EUR na konsolidiranoj osnovi tijekom financijske godine primjenjuju stavke 2., 3. i 4. ove Direktive.

2. Matično poduzeće iz stavka 1. koje tvrdi da su njegove djelatnosti povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima na temelju članka 3. i 9. Uredbe (EU) 2020/852 ili s gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene zahtjeve iz te odredbe, u svoje izvješće posloводства uključuje informacije o tome kako su i u kojoj mjeri njegove djelatnosti povezane s tim gospodarskim djelatnostima.

3. Nefinancijsko matično poduzeće koje tvrdi da su njegove djelatnosti povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima na temelju članka 3. i 9. Uredbe (EU) 2020/852 objavljuje sljedeće pokazatelje:

- (a) udio svojeg prihoda koji proizlazi iz proizvoda ili usluga povezanih s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima na temelju članka 3. i 9. te uredbe;
- (b) udio svojih kapitalnih rashoda koji se odnosi na imovinu ili postupke povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima na temelju članka 3. i 9. te uredbe.

Nefinancijsko matično poduzeće koje objavljuje pokazatelje iz prvog podstavka može objaviti udio svojih operativnih rashoda koji se odnosi na imovinu ili postupke povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima na temelju članka 3. i 9. te uredbe.

4. Nefinancijsko matično poduzeće koje tvrdi da su njegove djelatnosti povezane s gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene zahtjeve iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/852 objavljuje sljedeće pokazatelje:

- (a) udio svojeg prihoda koji proizlazi iz proizvoda ili usluga povezanih s gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene zahtjeve iz članka 3. te uredbe;
- (b) udio svojih kapitalnih rashoda koji se odnosi na imovinu ili postupke povezane s gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene zahtjeve iz članka 3. te uredbe.

Nefinancijsko matično poduzeće koje objavljuje pokazatelje iz prvog podstavka može objaviti udio svojih operativnih rashoda koji se odnosi na imovinu ili postupke povezane s gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene zahtjeve iz članka 3. te uredbe.

5. Komisija donosi delegirani akt u skladu s člankom 49. ove Direktive radi dopune stavaka 1., 2., 3. i 4. ovog članka kako bi se utvrdili sadržaj i prikaz informacija koje se trebaju objaviti na temelju tih stavaka, uključujući sadržaj informacija o gospodarskim djelatnostima koje ispunjavaju samo određene kriterije iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/852, i kako bi se utvrdila metodologija koja se treba upotrebljavati za usklađivanje s tim stavcima, uzimajući u obzir posebnosti financijskih i nefinancijskih poduzeća te kriterije tehničke provjere utvrđene na temelju te uredbe.”;

(6) članak 29.b mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. treći i četvrti podstavak brišu se;
- (b) u stavku 4. prvom podstavku zadnja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U standardima izvješćivanja o održivosti ne navode se objave kojima bi se od poduzeća zahtijevalo da od poduzeća u svojem lancu vrijednosti koja na datume bilance u prosjeku nemaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine pribave informacije koje nadilaze informacije koje se objavljuju u skladu s dobrovoljnim standardima izvješćivanja o održivosti iz članka 29.ca.”;

- (7) članak 29.c briše se;
- (8) umeće se sljedeći članak 29.ca:

„Članak 29.ca

Dobrovoljni standardi izvješćivanja o održivosti

1. Kako bi se poduzećima koja nisu navedena u članku 19.a stavku 1. i članku 29.a stavku 1. olakšalo dobrovoljno objavljivanje informacija o održivosti, Komisija do [četiri mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive] u skladu s člankom 49. donosi delegirani akt kojim se dopunjuje ova Direktiva kako bi se predvidjeli dobrovoljni standardi izvješćivanja o održivosti za ta poduzeća.
2. Standardi izvješćivanja o održivosti iz stavka 1. proporcionalni su i relevantni s obzirom na kapacitete i značajke poduzeća za koja su osmišljeni te opseg i složenost njihovih aktivnosti. Njima se, u mjeri u kojoj je to moguće, navodi i struktura prikazivanja takvih informacija o održivosti.”;

- (9) članak 29.d zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 29.d

Jedinstveni elektronički format za izvješćivanje

1. Poduzeća na koja se primjenjuju zahtjevi iz članka 19.a ove Direktive izrađuju svoje izvješće posloводства u elektroničkom formatu za izvješćivanje utvrđenom u članku 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/815* i opisno označavaju svoje izvješćivanje o održivosti, što uključuje objave utvrđene u članku 8. Uredbe (EU) 2020/852, u skladu s elektroničkim formatom za izvješćivanje koji će se utvrditi tom delegiranom uredbom. Do donošenja takvih pravila o opisnom označavanju tom delegiranom uredbom poduzeća nisu dužna opisno označavati svoje izvješćivanje o održivosti.
2. Matična poduzeća na koja se primjenjuju zahtjevi iz članka 29.a pripremaju svoje konsolidirano izvješće posloводства u elektroničkom formatu za izvješćivanje utvrđenom u članku 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/815 i opisno označavaju svoje izvješćivanje o održivosti, što uključuje objave utvrđene u članku 8. Uredbe (EU) 2020/852, u skladu s elektroničkim formatom za izvješćivanje koji će utvrditi tom delegiranom uredbom. Do donošenja takvih pravila o opisnom označavanju tom delegiranom uredbom matična poduzeća nisu dužna opisno označavati svoje izvješćivanje o održivosti.;

* Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/815 od 17. prosinca 2018. o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za

- (10) u članku 33. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da su članovi administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela poduzeća, djelujući u okviru nadležnosti koje su im dodijeljene na temelju nacionalnog prava, kolektivno odgovorni osigurati da se sljedeći dokumenti sastave i objave u skladu sa zahtjevima ove Direktive i, prema potrebi, u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima donesenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002, Delegiranom uredbom (EU) 2019/815, standardima izvješćivanja o održivosti iz članka 29.b ove Direktive i u skladu sa zahtjevima iz članka 29.d ove Direktive:

- (a) godišnji financijski izvještaji, izvješće posloводства i izvješće o korporativnom upravljanju kad se dostavljaju zasebno; i
- (b) konsolidirani financijski izvještaji, konsolidirana izvješća posloводства i konsolidirano izvješće o korporativnom upravljanju kad se dostavljaju zasebno.

Odstupajući od prvog podstavka, države članice osiguravaju da članovi administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela poduzeća, djelujući u okviru nadležnosti koje su im dodijeljene na temelju nacionalnog prava, nisu kolektivno odgovorni osigurati da je izvješće posloводства ili konsolidirano izvješće posloводства, ovisno o tome što je primjenjivo, sastavljeno u skladu s člankom 29.d.”;

- (11) članak 34. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. drugom podstavku točka (aa) zamjenjuje se sljedećim:

„(aa) ako je primjenjivo, na temelju postupka ograničene provjere daju mišljenje o usklađenosti izvješćivanja o održivosti sa zahtjevima iz ove Direktive, uključujući usklađenost izvješćivanja o održivosti sa standardima izvješćivanja o održivosti donesenima na temelju članka 29.b, postupku koji poduzeće provodi kako bi utvrdilo informacije u skladu s tim standardima izvješćivanja o održivosti i usklađenosti sa zahtjevom za opisno označavanje izvješćivanja o održivosti u skladu s člankom 29.d, kao i o usklađenosti sa zahtjevima za izvješćivanje iz članka 8. Uredbe (EU) 2020/852.”;

- (b) umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a Države članice osiguravaju da je mišljenje iz stavka 1. drugog podstavka točke (aa) sastavljeno uz potpuno poštovanje obveze poduzeća da od poduzeća u svojem lancu vrijednosti koja na datume bilance u prosjeku nemaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine ne traže informacije koje nadilaze informacije navedene u dobrovoljnim standardima iz članka 29.ca, osim dodatnih informacija o održivosti koje se redovno razmjenjuju među poduzećima u dotičnom sektoru.”;

- (12) u članku 40.a stavak 1. mijenja se kako slijedi:

- (a) drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Prvi podstavak primjenjuje se samo na velika poduzeća kćeri kako su definirana u članku 3. stavku 4. ove Direktive”;

(b) četvrti i peti podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„Pravilo iz trećeg podstavka primjenjuje se na podružnicu samo ako poduzeće iz treće zemlje nema poduzeće kćer kako je navedeno u prvom podstavku i ako je podružnica u prethodnoj financijskoj godini ostvarila neto prihod iznad praga iz članka 3. stavka 4. točke (b) ove Direktive.

Prvi i treći podstavak primjenjuju se na poduzeća kćeri ili podružnice navedene u tim podstavcima samo ako je poduzeće iz treće zemlje na svojoj razini grupe ili, ako to nije primjenjivo, na pojedinačnoj razini, u Uniji ostvarilo neto prihod veći od 450 000 000 EUR u svakoj od posljednje dvije uzastopne financijske godine.”;

(13) članak 49. mijenja se kako slijedi:

(a) umeću se sljedeći stavci od 3.c do 3.e:

„3.c Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 19.b stavka 5., članka 29.aa stavka 5. i članka 29.ca dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od [datum stupanja na snagu direktive o izmjeni].

3.d Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 19.b stavka 5., članka 29.aa stavka 5. i članka 29.ca. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

3.e Komisija prikuplja sve potrebno stručno znanje prije donošenja i tijekom izrade delegiranih akata u skladu s člankom 19.b stavkom 5. i člankom 29.aa stavkom 5., među ostalim savjetovanjem sa stručnjacima iz Stručne skupine država članica za održivo financiranje iz članka 24. Uredbe (EU) 2020/852.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Delegirani akt donesen na temelju članka 1. stavka 2., članka 3. stavka 13., članka 19.b, članka 29.aa, članka 29.b, 29.ca ili 40.b, ili članka 46. stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”.

Članak 3.

Izmjene Direktive (EU) 2022/2464

Članak 5. stavak 2. Direktive (EU) 2022/2464 mijenja se kako slijedi:

(1) prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) briše se;

(b) točka (b) mijenja se kako slijedi:

(i) točka (i) zamjenjuje se sljedećim:

- „(i) na velika poduzeća koja na datume bilance u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine;”;
 - ii. točka (ii) zamjenjuje se sljedećim:
 - „(ii) na matična poduzeća velike grupe koja na datume bilance na konsolidiranoj osnovi u prosjeku imaju više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine;”;
 - (c) točka (c) briše se;
- (2) treći podstavak mijenja se kako slijedi:
- (a) točka (a) briše se;
 - (b) točka (b) mijenja se kako slijedi:
 - (i) točka (i) zamjenjuje se sljedećim:
 - „(i) na izdavatelje kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki (d) Direktive 2004/109/EZ koji su velika poduzeća u smislu članka 3. stavka 4. Direktive 2013/34/EU, koji na datume bilance imaju u prosjeku više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine;”;
 - ii. točka (ii) zamjenjuje se sljedećim:
 - „(ii) na izdavatelje kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki (d) Direktive 2004/109/EZ koji su matična poduzeća velike grupe koja na datume bilance na konsolidiranoj osnovi imaju u prosjeku više od 1000 zaposlenika tijekom financijske godine;”;
 - (c) točka (c) briše se.

Članak 4.

Izmjene Direktive (EU) 2024/1760

Direktiva (EU) 2024/1760 mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 1. stavku 1. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:
 - „(c) obvezi poduzeća u pogledu donošenja plana tranzicije za ublažavanje klimatskih promjena, uključujući provedbene mjere kojima se ulaganjem najboljih napora nastoji osigurati usklađenost poslovnog modela i strategije poduzeća s prelaskom na održivo gospodarstvo i s ograničavanjem globalnog zagrijavanja na 1,5 °C, u skladu s Pariškim sporazumom.”;
- (2) u članku 3. stavku 1. točka (n) zamjenjuje se sljedećim:
 - „(n) „dionici” znači zaposlenici poduzeća, zaposlenici njegovih društava kćeri i njegovih poslovnih partnera te njihovi sindikati i predstavnici radnika, kao i pojedinci ili zajednice na čija prava ili interese izravno utječu ili bi mogli izravno utjecati proizvodi, usluge i poslovanje poduzeća, njegovih društava kćeri i njegovih poslovnih partnera te legitimnih predstavnika tih pojedinaca ili zajednica;”;
- (3) Članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

Razina usklađivanja

1. Ne dovodeći u pitanje članak 1. stavke 2. i 3., države članice ne smiju u svoje nacionalno pravo uvesti odredbe, unutar područja obuhvaćenog ovom Direktivom, o utvrđivanju obveze dužne pažnje u području ljudskih prava i okoliša koje se razlikuju od onih utvrđenih u člancima 6. i 8., članku 10. stavcima od 1. do 5., članku 11. stavcima od 1. do 6. i članku 14.

2. Neovisno o stavku 1., ovom se Direktivom države članice ne sprečava da u svoje nacionalno pravo uvedu strože odredbe koje se razlikuju od onih utvrđenih u člancima 6. i 8., članku 10. stavcima od 1. do 5., članku 11. stavcima od 1. do 6. i članku 14. ili odredbe koje su preciznije u smislu cilja ili obuhvaćenog područja, među ostalim reguliranjem određenih proizvoda, usluga ili situacija, kako bi se postigla drukčija razina zaštite ljudskih, radnih i socijalnih prava, okoliša ili klime.”;

(4) Članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) na temelju rezultata mapiranja iz točke (a), provedbu dubinske procjene vlastitog poslovanja, poslovanja svojih društava kćeri i, ako je to povezano s njihovim lancima aktivnosti, poslovanja svojih izravnih poslovnih partnera u područjima za koja je utvrđeno da je najizglednije da bi se u njima negativni učinci mogli pojaviti i biti najozbiljniji.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a Ako poduzeće ima vjerodostojne informacije koje upućuju na to da su se na razini poslovanja neizravnog poslovnog partnera pojavili ili da bi se mogli pojaviti negativni učinci, ono provodi dubinsku procjenu. Poduzeće uvijek provodi takvu procjenu ako je neizravna, a ne izravna, priroda odnosa s poslovnim partnerom rezultat umjetne konstrukcije koja ne odgovara gospodarskoj stvarnosti, nego upućuje na zaobilaženje stavka 2. točke (b). Ako se procjenom potvrdi vjerojatnost ili postojanje negativnog učinka, smatra se da je takav učinak utvrđen.

Prvim podstavkom ne dovodi se u pitanje mogućnost poduzeća da razmotri dostupne informacije o neizravnim poslovnim partnerima i mogu li ti poslovni partneri pri odabiru izravnog poslovnog partnera poštovati pravila i načela utvrđena u kodeksu ponašanja poduzeća.

Neovisno o prvom podstavku i o tome jesu li dostupne vjerodostojne informacije o neizravnim poslovnim partnerima, poduzeće je od izravnog poslovnog partnera dužno zatražiti ugovorna jamstva da će taj poslovni partner osigurati usklađenost s kodeksom ponašanja poduzeća pribavljanjem odgovarajućih ugovornih jamstava od svojih poslovnih partnera. Članak 10. stavak 2. točke (b) i (e) primjenjuju se u skladu s tim.”;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako se informacije potrebne za dubinsku procjenu u skladu sa stavkom 2. točkom (b) i stavkom 2.a mogu dobiti od više poslovnih partnera, poduzeće takve informacije, ako je razumno, najprije traži izravno od poslovnog partnera ili poslovnih partnera kod kojih je najizglednije da će se pojaviti negativni učinci.”;

(d) dodaje se sljedeći stavak 5.:

„5. Države članice osiguravaju da za mapiranje iz stavka 2. točke (a) poduzeća od izravnih poslovnih partnera s manje od 500 zaposlenika ne traže informacije koje nadilaze informacije navedene u dobrovoljnim standardima iz članka 29.a Direktive 2013/34/EU.

Odstupajući od prvog podstavka, ako su za mapiranje iz stavka 2. točke (a) potrebne dodatne informacije s obzirom na naznake vjerojatnih negativnih učinaka ili zato što standardi ne obuhvaćaju relevantne učinke i ako se takve dodatne informacije ne mogu razumno dobiti na drugi način, poduzeće može takve informacije tražiti od tog poslovnog partnera.”;

(5) u članku 10. stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. U pogledu potencijalnih negativnih učinaka iz stavka 1. koji se nisu mogli spriječiti ili na odgovarajući način ublažiti mjerama utvrđenima u stavcima 2., 4. i 5. poduzeće je dužno kao krajnju mjeru:

- (a) suzdržati se od uspostave novih ili produljenja postojećih odnosa s poslovnim partnerom s kojim je učinak povezan ili u čijem je lancu aktivnosti učinak nastao;
- (b) ako mu pravo kojim se uređuje odnos s predmetnim poslovnim partnerom to dopušta, donijeti i provesti plan pojačanih preventivnih djelovanja za konkretni negativni učinak bez nepotrebne odgode pod uvjetom da postoji razumno očekivanje da će te mjere biti uspješne; i
- (c) iskoristiti ili povećati pritisak ostvaren suspenzijom poslovnog odnosa u odnosu na dotične aktivnosti.

Sve dok postoji razumno očekivanje da će plan pojačanih preventivnih djelovanja biti uspješan, sam nastavak suradnje s tim poslovnim partnerom ne dovodi do odgovornosti poduzeća.

Prije nego što suspendira poslovni odnos, poduzeće procjenjuje može li se razumno očekivati da će negativni učinci tog postupka biti naočigled ozbiljniji od negativnog učinka koji se nije mogao spriječiti ili na odgovarajući način ublažiti. Ako može, poduzeće nije obvezno suspendirati poslovni odnos i može izvijestiti nadležno nadzorno tijelo o opravdanim razlozima za takvu odluku.

Države članice predviđaju mogućnost suspenzije poslovnog odnosa u ugovorima koji su uređeni njihovim pravom u skladu s prvim podstavkom, osim ugovora u kojima su stranke zakonski obvezne sklopiti te odnose.

Ako poduzeće odluči suspendirati poslovni odnos, dužno je poduzeti korake za sprečavanje, ublažavanje ili okončanje učinaka suspenzije te o tome u razumnom roku obavješćuje dotičnog poslovnog partnera i preispituje tu odluku.

Ako poduzeće odluči da neće suspendirati poslovni odnos u skladu s ovim člankom, dužno je pratiti potencijalni negativni učinak i periodički ponovno procijeniti svoju odluku i jesu li dostupne daljnje odgovarajuće mjere.”;

(6) u članku 11. stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. U pogledu stvarnih negativnih učinaka iz stavka 1. koji se nisu mogli spriječiti ili na odgovarajući način ublažiti mjerama utvrđenima u stavcima 3., 5. i 6., poduzeće je dužno kao krajnju mjeru:

- (a) suzdržati se od uspostave novih ili produljenja postojećih odnosa s poslovnim partnerom s kojim je učinak povezan ili u čijem je lancu aktivnosti učinak nastao;
- (b) ako mu pravo kojim se uređuje odnos s predmetnim poslovnim partnerom to dopušta, donijeti i provesti plan pojačanih preventivnih djelovanja za konkretni negativni učinak bez nepotrebne odgode pod uvjetom da postoji razumno očekivanje da će te mjere biti uspješne; i
- (c) iskoristiti ili povećati pritisak ostvaren suspenzijom poslovnog odnosa u odnosu na dotične aktivnosti.

Sve dok je razumno očekivati da će plan pojačanih preventivnih djelovanja biti uspješan, sam nastavak suradnje s tim poslovnim partnerom ne dovodi do odgovornosti poduzeća.

Prije nego što suspendira poslovni odnos, poduzeće procjenjuje može li se razumno očekivati da će negativni učinci tog postupka biti naočigled ozbiljniji od negativnog učinka koji se nije mogao spriječiti ili na odgovarajući način ublažiti. U tom slučaju poduzeće nije obvezno suspendirati poslovni odnos i može nadležno nadzorno tijelo izvijestiti o opravdanim razlozima za takvu odluku.

Države članice dužne su predvidjeti mogućnost suspenzije poslovnog odnosa u ugovorima koji su uređeni njihovim pravom u skladu s prvim podstavkom, osim ugovora u kojima su stranke zakonski obvezne sklopiti te odnose.

Ako poduzeće odluči suspendirati poslovni odnos, dužno je poduzeti korake za sprečavanje, ublažavanje ili okončanje učinaka suspenzije i o tome u razumnom roku obavijestiti dotičnog poslovnog partnera i preispitati tu odluku.

Ako poduzeće odluči da neće suspendirati poslovni odnos u skladu s ovim člankom, dužno je pratiti potencijalni negativni učinak i periodički ponovno procijeniti svoju odluku i jesu li dostupne daljnje odgovarajuće mjere.”;

- (7) u članku 13. stavak 3. mijenja se kako slijedi:

- (a) uvodna formulacija zamjenjuje se sljedećim:

„Savjetovanje s relevantnim dionicima odvija se u sljedećim koracima postupka dužne pažnje.”;

- (b) točke (c) i (e) brišu se;

- (8) u članku 15. druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Takve procjene temelje se, prema potrebi, na kvalitativnim i kvantitativnim pokazateljima te se bez nepotrebne odgode provode nakon znatne promjene, ali najmanje svakih pet godina i kad god postoje opravdani razlozi za sumnju da mjere više nisu prikladne ili djelotvorne i da bi se mogli pojaviti novi rizici od nastanka tih negativnih učinaka.”;

- (9) u članku 19. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Smjernice iz stavka 2. točke (a) stavljaju se na raspolaganje do 26. srpnja 2026., smjernice iz stavka 2. točaka (d) i (e) do 26. siječnja 2027., a smjernice iz stavka 2. točaka (b), (f) i (g) do 26. srpnja 2027.”;

- (10) u članku 22. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

Države članice osiguravaju da poduzeća iz članka 2. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) i članka 2. stavka 2. točaka (a), (b) i (c) donesu plan tranzicije za ublažavanje klimatskih promjena, uključujući provedbene mjere, kojima se ulaganjem najboljih napora nastoji osigurati da su poslovni model i strategija poduzeća kompatibilni s prelaskom na održivo gospodarstvo i ograničavanjem globalnog zagrijavanja na 1,5 °C u skladu s Pariškim sporazumom te ciljem postizanja klimatske neutralnosti kako je utvrđen u Uredbi (EU) 2021/1119, uključujući prijelazne ciljeve i ciljeve klimatske neutralnosti do 2050. i, ako je relevantno, izloženost poduzeća aktivnostima povezanim s ugljenom, naftom i plinom.”;

- (11) u članku 27. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Komisija u suradnji s državama članicama izdaje smjernice za pomoć nadzornim tijelima u određivanju razine sankcija u skladu s ovim člankom. Države članice u svojem nacionalnom pravu kojim se prenosi ova Direktiva ne određuju najvišu gornju granicu novčanih kazni zbog kojih nadzorna tijela ne bi mogla izreći kazne u skladu s načelima i čimbenicima utvrđenima u stavcima 1. i 2.”;

- (12) Članak 29. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. briše se;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako se poduzeće u skladu s nacionalnim pravom smatra odgovornim za štetu nanесenu fizičkoj ili pravnoj osobi zbog nepridržavanja zahtjeva dužne pažnje na temelju ove Direktive, države članice osiguravaju da te osobe imaju pravo na potpunu naknadu štete. Potpuna naknada štete ne smije dovesti do prekomjerne naknade štete, bilo putem kaznene, višestruke ili druge vrste odštete.”;

(c) u stavku 3. točka (d) briše se;

(d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Poduzeća koja su sudjelovala u industrijskim inicijativama ili inicijativama koje okupljaju više dionika ili su se koristila neovisnom verifikacijom koju provode treće strane ili ugovornim klauzulama kako bi potkrijepila provedbu obveza dužne pažnje i dalje se unatoč tome mogu smatrati odgovornima u skladu s nacionalnim pravom.”;

(e) u stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Građanskopravna odgovornost poduzeća za naknadu štete iz ovog članka ne dovodi u pitanje građanskopravnu odgovornost njegovih društava kćeri ili bilo kojeg izravnog i neizravnog poslovnog partnera u lancu aktivnosti poduzeća.”;

(f) stavak 7. briše se;

- (13) u članku 36. stavak 1. briše se.

Članak 5.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije [12 mjeseci nakon stupanja na snagu]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 7.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik*

IZVJEŠTAJ O FINACIJSKIM I DIGITALNIM ASPEKTIMA ZAKONODAVNOG PRIJEDLOGA

1.	KONTEKST PRIJEDLOGA	1
•	Razlozi i ciljevi prijedloga	1
•	Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području	7
•	Dosljednost u odnosu na druge politike Unije	8
2.	PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST	9
•	Pravna osnova	9
•	Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)	9
•	Proporcionalnost	9
•	Odabir instrumenta	10
3.	REZULTATI <i>EX POST</i> EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA	10
•	<i>Ex post</i> evaluacije / provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva	10
•	Savjetovanja s dionicima	10
•	Prikupljanje i primjena stručnog znanja	12
•	Procjena učinka	12
•	Primjerenost i pojednostavnjenje propisa	13
•	Temeljna prava	13
4.	UTJECAJ NA PRORAČUN	14
5.	DRUGI ELEMENTI	14
•	Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja	14
•	Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)	14
•	Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga	14
1.	OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE	3
1.1.	Naslov prijedloga/inicijative	3
1.2.	Predmetna područja politike	3
1.3.	Ciljevi	3
1.3.1.	Opći ciljevi	3
1.3.2.	Specifični ciljevi	3
1.3.3.	Očekivani rezultati i učinak	4
1.3.4.	Pokazatelji uspješnosti	4
1.4.	Prijedlog/inicijativa odnosi se na:	5
1.5.	Osnova prijedloga/inicijative	5

1.5.1.	Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative.....	5
1.5.2.	Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.	6
1.5.3.	Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava	6
1.5.4.	Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima	6
1.5.5.	Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele	6
3.	PROCIJENJENI FINACIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	7
3.1.	Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak	7
4.	DIGITALNI ASPEKTI.....	7
4.1.	Zahtjevi relevantni za digitalizaciju	7
4.2.	Podaci.....	8
4.3.	Digitalna rješenja	8
4.4.	<i>Procjena interoperabilnosti</i>	8
4.5.	Mjere za potporu digitalnoj provedbi.....	8

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni direktiva 2006/43/EZ, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 i (EU) 2024/1760 u pogledu određenih zahtjeva za korporativno izvješćivanje o održivosti i dužnu pažnju za održivo poslovanje.

1.2. Predmetna područja politike

Unija tržišta kapitala, unija za štednju i ulaganja, europski zeleni plan, strategija za održivo financiranje, pravo trgovačkih društava i korporativno upravljanje.

1.3. Ciljevi

1.3.1. Opći ciljevi

Opći su ciljevi ovog zakonodavnog prijedloga pojednostavniti i smanjiti određene elemente direktiva 2006/43/EZ, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 i (EU) 2024/1760 kako bi se smanjilo opterećenje povezano s izvješćivanjem i dužnom pažnjom za poduzeća obuhvaćena područjem primjene zahtjeva za izvješćivanje i dužnu pažnju.

Cilj je smanjiti administrativno opterećenje zahtjeva za izvješćivanje i troškove ispunjavanja obveza dužne pažnje za održivo poslovanje koji proizlaze iz navedenih zakonodavnih akata radi povećanja proporcionalnosti propisa i konkurentnosti europskih poduzeća, uz istodobno zadržavanje ciljeva europskog zelenog plana.

1.3.2. Specifični ciljevi

Specifični ciljevi predloženih izmjena Direktive 2013/34/EU sadržani u ovom Prijedlogu odnose se na postizanje sljedećih rezultata:

- smanjenje broja poduzeća obuhvaćenih područjem primjene zahtjeva za izvješćivanje o održivosti ograničavanjem na velika poduzeća s više od 1000 zaposlenika,
- smanjenje učinka prelijevanja opterećenja na MSP-ove i manja velika poduzeća uvođenjem dobrovoljnog standarda izvješćivanja o održivosti za MSP-ove kao ograničenja za lanac vrijednosti za sva poduzeća na koja se ne primjenjuju zahtjevi za izvješćivanje o održivosti,
- predviđanje proporcionalnog dobrovoljnog standarda za poduzeća na koja se ne primjenjuju zahtjevi za izvješćivanje o održivosti,
- uklanjanje Komisijine ovlasti za donošenje sektorskih standarda izvješćivanja o održivosti.

Specifični ciljevi predloženih izmjena Direktive 2006/43/EZ sadržani u ovom Prijedlogu odnose se na postizanje sljedećih rezultata:

- brisanje obveze Komisije da do listopada 2026. donese standarde za provjeru održivosti. Komisija će do 2026. izdati ciljne smjernice za provjeru.

Posebnim ciljevima predloženih izmjena Direktive (EU) 2022/2464 sadržanima u ovom Prijedlogu nastoje se postići sljedeći rezultati:

- uzimanje u obzir smanjenja broja poduzeća obuhvaćenih područjem primjene izvješćivanja o održivosti iz članaka 19.a i 29.a Računovodstvene direktive u

relevantnoj odredbi kojom se utvrđuju datumi primjene pravila o izvješćivanju o održivosti.

Posebnim ciljevima predloženih izmjena Direktive (EU) 2024/1760 sadržanima u ovom Prijedlogu nastoje se postići sljedeći rezultati:

- pojednostavnjenje odabranih zahtjeva dužne pažnje kako bi se izbjegle nepotrebne komplikacije i troškovi za velika poduzeća obuhvaćena područjem primjene tih zahtjeva,
- dodatno smanjenje učinka prelijevanja opterećenja na MSP-ove i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u lancima vrijednosti velikih poduzeća obuhvaćenih područjem primjene tih zahtjeva ograničavanjem zahtjeva za informacije.

1.3.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljne korisnike/skupine.

Očekivani rezultati i učinak predloženih izmjena obuhvaćaju pojednostavnjenje zahtjeva za izvješćivanje o održivosti i smanjenje administrativnog opterećenja za poduzeća koje će iz toga proizići, a da se pritom zadrže ciljevi europskog zelenog plana i akcijskog plana za održivo financiranje. Očekuje se i da će zbog predloženih izmjena poduzeća obuhvaćena područjem primjene ostvariti znatne uštede troškova za izvješćivanje o održivosti. Isto tako, očekuje se da će se izmjenama zahtjeva dužne pažnje u području ljudskih prava i okoliša pojednostavniti povezani korporativni procesi i postupci u odnosu na Direktivu kako je na snazi (koja još nije prenesena ni primijenjena).

1.3.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Direktivu o korporativnom izvješćivanju o održivosti počeo je primjenjivati prvi skup poduzeća, koja će svoje prve izjave o održivosti objaviti uglavnom u prvoj polovini 2025. Stoga nije bilo moguće provesti *ex post* evaluaciju ni provjeru primjerenosti za ta dva zakonodavna akta.

Kako bi pratila napredak u postizanju specifičnih ciljeva Prijedloga, Komisija će možda organizirati razne oblike razmjene informacija s dionicima i periodične ankete za korisnike informacija o održivosti i poduzeća koja objavljuju takve informacije, ovisno o dostupnosti financijskih sredstava. U skladu s člankom 6. Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti Komisija je dužna do travnja 2029. podnijeti izvješće o provedbi te direktive.

U ovom se Prijedlogu Komisija obvezuje i na reviziju prvog skupa ESRS-a. U skladu s Direktivom 2013/34/EU Komisija je dužna svake tri godine preispitati te standarde izvješćivanja o održivosti, uključujući standarde izvješćivanja o održivosti za mala i srednja poduzeća, kako bi uzela u obzir relevantne promjene, među ostalim promjene međunarodnih standarda.

Provedba izmijenjene Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i njezina učinkovitost u postizanju ciljeva, posebno u otklanjanju negativnih učinaka, također će se redovito evaluirati u skladu s člankom 36. te direktive.

Napredak u pogledu tih prijedloga pratit će se na temelju više pokazatelja, kao što su djelotvornost i pravodobnost predloženih mjera, učinkovitost postupaka za prikupljanje i obradu podataka u skladu sa zahtjevima za izvješćivanje o održivosti i

cilj ograničavanja administrativnog opterećenja i sprečavanja nepotrebnih ili dvostrukih zahtjeva za izvješćivanje.

Na temelju članka 36. Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje Komisija će najkasnije do 26. srpnja 2030. podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ove Direktive i njezinoj učinkovitosti u postizanju ciljeva, posebno u otklanjanju negativnih učinaka. Izvješće će obuhvatiti, među ostalim, utjecaj Direktive na MSP-ove, poduzeća obuhvaćena područjem primjene Direktive, definiciju pojma „lanac aktivnosti”; Prilog, uključujući pitanje bi li ga trebalo proširiti kako bi se obuhvatili dodatni negativni učinci; pravila o borbi protiv klimatskih promjena; učinkovitost izvršnih mehanizama, sankcija i pravila o građanskopravnoj odgovornosti; razinu usklađenosti, uključujući konvergenciju i razlike među odredbama nacionalnog prava kojima se prenosi ova Direktiva.

1.4. **Prijedlog/inicijativa odnosi se na:**

- ☐ novo djelovanje
- ☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja³³
- ☐ produženje postojećeg djelovanja
- ☒ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.5. **Osnova prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Komisija predlaže direktivu o izmjeni niza odredaba direktiva 2006/43/EZ, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 i (EU) 2024/1760. Nakon što su zakonodavci postignu dogovor o sadržaju prijedloga, države članice imat će određeno razdoblje da u nacionalno pravo prenesu izmjene uvedene ovom Direktivom.

U zasebnom zakonodavnom prijedlogu Komisija predlaže da se primjena zahtjeva za izvješćivanje o održivosti iz Direktive 2013/34/EU odgodi za dvije godine za sva velika poduzeća i uvrštene MSP-ove, uključujući izdavatelje izvan EU-a koji potpadaju pod definirane pragove veličine, koji su trenutačno obuhvaćeni područjem primjene i koji moraju poštovati pravila o izvješćivanju o održivosti od financijske godine 2025. nadalje. U istom prijedlogu Komisija predlaže da se za godinu dana odgode rok za prenošenje (do 26. srpnja 2027.) i prva faza primjene (do 26. srpnja 2028.) pravila o dužnoj pažnji za održivo poslovanje utvrđenih u Direktivi 2024/1760.

Komisija predlaže i reviziju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2023/2772 (europski standardi izvješćivanja o održivosti). Komisija će pravodobno donijeti revidirani delegirani akt o ESRS-u kako bi poduzeća iz druge faze, koja bi prva izvješća u skladu s Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti trebala objaviti 2028. za financijsku godinu 2027., mogla primijeniti revidirane standarde.

Kako bi pratila napredak u postizanju specifičnih ciljeva Prijedloga, Komisija će možda organizirati razne oblike razmjene informacija s dionicima i periodične ankete za korisnike informacija o održivosti i poduzeća koja objavljuju takve informacije, ovisno o dostupnosti financijskih sredstava. U skladu s člankom 6. Direktive o

³³

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

korporativnom izvješćivanju o održivosti Komisija je dužna do travnja 2029. podnijeti izvješće o provedbi Direktive. Provedba izmijenjene Direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i njezina učinkovitost u postizanju ciljeva, posebno u otklanjanju negativnih učinaka, također će se redovito evaluirati u skladu s člankom 36. te direktive. Za ovaj Prijedlog nije potreban provedbeni plan.

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koja bi države članice inače ostvarile same.*

Računovodstvenom direktivom, kako je izmijenjena Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti, već je uređeno objavljivanje informacija o održivosti u EU-u. Zajedničkim pravilima o izvješćivanju o održivosti i provjeri izvješćivanja o održivosti osiguravaju se ravnopravni uvjeti za poduzeća, neovisno o tome u kojoj od država članica imaju poslovni nastan. Znatne razlike u zahtjevima za izvješćivanje o održivosti i provjeru izvješćivanja o održivosti među državama članicama stvorile bi dodatne troškove i komplikacije za poduzeća koja posluju prekogranično, što bi bilo štetno za jedinstveno tržište. Države članice ne mogu same izmijeniti postojeće propise EU-a da bi se smanjilo opterećenje za poduzeća.

Slično tome, Direktivom o dužnoj pažnji za održivo poslovanje već je utvrđen usklađeni regulatorni okvir za dužnu pažnju u području održivosti, a ta se direktiva primjenjuje i na određena poduzeća iz trećih zemalja koja posluju na tržištu EU-a, čime se osiguravaju jednaki uvjeti u tom području politike.

- 1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Nije primjenjivo

- 1.5.4. *Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima*

Nije primjenjivo

- 1.5.5. *Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele*

Nije primjenjivo

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

Nije primjenjivo

4. DIGITALNI ASPEKTI

4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju

U skladu sa zahtjevima za izvješćivanje uvedenima Direktivom 2013/34/EU poduzeća su dužna prikupljati i objavlјivati podatke o svojim učincima, rizicima i prilikama povezanim sa značajnim pitanjima održivosti. Taj postupak podrazumijeva opsežnu identifikaciju, prikupljanje, obradu, provjeru i objavu podataka. Kako bi prikupila relevantne podatke, poduzeća za prikupljanje i razmjenu podataka često koriste digitalne platforme. Osim toga, kako bi pohranila i obradila podatke za potrebe izvješćivanja o održivosti, poduzeća često upotrebljavaju i digitalne alate za upravljanje podacima.

Korisnici informacija o održivosti sve češće očekuju da će takve informacije biti lako dostupne, usporedive i strojno čitljive u digitalnim formatima. Države članice dužne su od poduzeća koja na koja se primjenjuju zahtjevi izvješćivanja o održivosti iz Direktive 2013/34/EU tražiti da svoja izvješća posloводства besplatno stave na raspolaganje javnosti na svojim internetskim stranicama. Digitalizacija stvara prilike za učinkovitije iskorištavanje informacija i može omogućiti znatne uštede za korisnike i poduzeća. Digitalizacija isto tako omogućuje centralizaciju podataka na razini Unije i država članica u otvorenom i pristupačnom formatu koji olakšava čitanje i omogućuje usporedbu podataka. Tim se zahtjevima dopunjuje i stvaranje jedinstvene europske pristupne točke (ESAP) za javne informacije o poduzećima.

Posebni zahtjevi iz Direktive koji su relevantni za digitalizaciju navedeni su u nastavku.

U skladu s Direktivom 2013/34/EU poduzeća koja su obvezna izvješćivati o održivosti dužna su izvješće posloводства sastaviti u elektroničkom formatu utvrđenom u članku 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/815 (Delegirana uredba o ESEF-u). U skladu s tom direktivom poduzeća su dužna i opisno označavati informacije koje objavlјuju o održivosti, što uključuje informacije čija je objava propisana člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852, u skladu s digitalnom taksonomijom koju će Komisija donijeti izmjenom Delegirane uredbe o ESEF-u.

Digitalna taksonomija za Unijine standarde izvješćivanja o održivosti omogućit će da se izvješća označuju digitalnim oznakama i da budu strojno čitljiva. Do donošenja digitalne taksonomije poduzeća nisu dužna opisno označavati informacije u svojim izjavama o održivosti. Budući da će izjava o održivosti biti strojno čitljiva tek nakon što bude uključena u dokument u formatu XHTML i označena u skladu s digitalnom taksonomijom, do donošenja te taksonomije poduzeća nisu dužna sastaviti izvješće posloводства u formatu XHTML.

Dionici na koje se navedeni zahtjevi odnose su poduzeća koja su dužna pripremiti i objaviti izjavu o održivosti koja je digitalno označena i dostavljena u formatu XHTML te pružatelji usluga provjere koji moraju provjeriti ispunjava li izjava o održivosti potrebne zahtjeve.

Ovim se Prijedlogom ne mijenjaju postojeća pravila o digitalnom označavanju ili formatu uvedena Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti, kojima će se poboljšati

digitalno izvješćivanje i omogućiti primjena umjetne inteligencije za iskorištavanje informacija koje poduzeća objavljuju.

Kad je riječ o Direktivi o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, digitalni alati i tehnologije, kao što su oni koji služe za praćenje, nadzor ili lociranje sirovina, robe i proizvoda duž lanaca vrijednosti, na primjer sateliti, bespilotne letjelice, radari ili rješenja koja se temelje na platformama, mogli bi olakšati prikupljanje podataka za upravljanje lancem vrijednosti i smanjiti s time povezane troškove, što uključuje utvrđivanje i procjenu negativnih učinaka, njihovo sprečavanje i ublažavanje te praćenje djelotvornosti mjera dužne pažnje.

4.2. Podaci

Vidjeti prethodni odjeljak.

4.3. Digitalna rješenja

Vidjeti prethodni odjeljak.

4.4. Procjena interoperabilnosti

Nije primjenjivo

4.5. Mjere za potporu digitalnoj provedbi

Kako bi se omogućila neometana provedba zahtjeva relevantnih za digitalizaciju utvrđenih u odjeljku 4.1., Komisija sudjeluje u nizu inicijativa.

Prvo, bit će potrebna digitalna taksonomija za Unijine standarde izvješćivanja o održivosti kako bi se omogućilo označavanje objavljenih informacija u skladu s tim standardima izvješćivanja o održivosti. Nakon što od ESMA-e dobije tehnički savjet, Komisija će delegiranim aktom donijeti digitalnu taksonomiju za označavanje informacija o održivosti.

Drugo, u okviru ciklusa Instrumenta za tehničku potporu za 2025. Komisija namjerava pokrenuti višedržavni vodeći projekt pod nazivom „Poboljšanje izvješćivanja o održivosti za poduzeća”. Ta bi inicijativa trebala povećati kapacitete država članica za potporu poduzećima, posebno MSP-ovima, u ispunjavanju zahtjeva za izvješćivanje utvrđenih u Direktivi o korporativnom izvješćivanju o održivosti i taksonomiji EU-a. Pri pružanju potpore u okviru te inicijative vodite će se računa o promjenama zahtjeva za izvješćivanje, a potpora će biti relevantna i za neuvrštene MSP-ove na koje se ne primjenjuju obvezne izvješćivanja, ali koji od svojih financijskih partnera i partnera u lancu vrijednosti dobivaju sve više upita za informacije o održivosti.

Treće, EFRAG je pokrenuo forum za MSP-ove koji okuplja relevantne dionike iz tog sektora kako bi raspravljali o provedbi zahtjeva za izvješćivanje o održivosti i o tome kako se digitalna rješenja i alati mogu iskoristiti da se MSP-ovima olakša izvješćivanje o održivosti.

Kako bi se poduzećima pomoglo da ispune svoje obveze dužne pažnje u cijelom lancu vrijednosti, Direktivom o dužnoj pažnji za održivo poslovanje potiče se primjena digitalnih alata i tehnologija te se od Komisije traži da donese smjernice s korisnim informacijama i upućivanjima na odgovarajuće resurse. Pri upotrebi digitalnih alata i tehnologija poduzeća bi trebala uzeti u obzir moguće rizike koji se s njima povezuju i nastojati pronaći odgovarajuća rješenja te bi trebala uspostaviti mehanizme za provjeru primjerenosti dobivenih informacija.